ארץ ישראל

תמיד עיני ה' אלקיך בה

העין · המקור · הכור · התורה · החלק שלי · הברכה · הרצון

ארץ שצמודה למקור,
ומשם הברכה לכל העולם.

· תוכן העניינים ·

המפר בפניך

· פתיחה ·

- פתח דבר — מה זה ארץ ישראל? — ו

· שער ראשון · שער העין ·

- פתיחת השער — תמיד עיני ה' בה: מיקום חי שלא נכבה אף פעם. — ז
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — ח
- מה יש בשער — 4 סימנים קצרים — ט

· שער שני · שער המקור ·

- פתיחת השער — ארץ ישראל היא הזהב שבכספת: לא נוגעים בו, וכל העולם עומד כנגדו. — יב
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — יג
- מה יש בשער — 6 סימנים קצרים — יד

· שער שלישי · שער הכור ·

- פתיחת השער — בתוך הכור לא צריך תיאוריות. רק ללחוץ על המתג. — יח
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — יט
- מה יש בשער — 4 סימנים קצרים — כ

· שער רביעי · שער התורה ·

- פתיחת השער — אין תורה כתורת ארץ ישראל: התוכנית, במקום שבשבילו נכתבה. — כג
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — כד
- מה יש בשער — 4 סימנים קצרים — כה

· שער חמישי · שער החלק שלי ·

- פתיחת השער — תראה שאכפת לך. זה עולם הרצון. — כח
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — כט
- מה יש בשער — 6 סימנים קצרים — ל

· שער שישי · שער הברכה ·

- פתיחת השער — אין ברכה יותר ממדויק. — לד
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — לה
- מה יש בשער — 5 סימנים קצרים — לו

· שער שביעי · שער הרצון ·

- פתיחת השער — צינור נקי, ברז פתוח, ורצון אחד. — לט
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — מ
- מה יש בשער — 8 סימנים קצרים — מא

· פרק מחבר · שבת וארץ ישראל ·

- פתיחת השער — השבת היא מקור הברכה, הארץ היא הברז. ביחד, הצינור פתוח. — מו
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — מז
- מה יש בשער — 6 סימנים קצרים — מח

· פרק הבוקר · כל יום בקו נקי ·

- פתיחת השער — הוא רואה אותי תמיד, ואני רואה אותו תמיד. זה הקו הנקי. — נב
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — נג
- מה יש בשער — 8 סימנים קצרים — נד

· פרק הסוד · ארץ ישראל בקבלה ·

- פתיחת השער — ארץ ישראל היא המקום שבו אצילות נוגעת בקרקע. — נח
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — נט
- מה יש בשער — 8 סימנים קצרים — ס

· פרק הברכה · ארץ ישראל מקור הברכה ·

- פתיחת השער — כל הברכה עוברת דרך ארץ ישראל. — סד
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — סה
- מה יש בשער — 8 סימנים קצרים — סו

· פרק הממון · הברכה שבממון ·

- פתיחת השער — מי שזוכר מאיפה הכוח, מקבל ממנו ברכה. — עא
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — עב
- מה יש בשער — 8 סימנים קצרים — עג

· פרק הסיום · איך מתחברים לאצילות ·

- פתיחת השער — מי שרוצה את מה שהוא רוצה, כבר נמצא באצילות. — עז
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — עח
- מה יש בשער — 4 סימנים קצרים — עט

· חתימה ·

- ארץ ישראל שלי — איך כל אחד מקבל את הארץ בגוון שלו — פב
- הספר בדבר אחד — פג
- אחרית דבר — פג
- נספח — המקורות במלואם — פד
- מראי מקומות — פט

. . .

אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ, תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ, מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה.

דברים יא, יב

. . .

· פתיחה ·

פתח דבר

מה זה ארץ ישראל?

מה זה ארץ ישראל? לפני הכול צריך לשאול את השאלה הזו, כי מי שלא יודע כמה דבר יקר, לא יוותר בשבילו על כלום.

יש אנשים שחיים רחוק, ויודעים שהיה טוב לבוא, ובכל זאת נשארים. בגלל הפרנסה, בגלל ההרגל, בגלל שקשה להתחיל מחדש. הספר הזה לא בא לשפוט אף אחד. הוא בא להראות תמונה, כדי שכל אחד יראה במבט אחד מה מונח כאן.

"תמיד עיני ה' אלקיך בה." ארץ ישראל איננה עוד מקום על המפה. היא הברז המרכזי של העולם, הכספת של הבנק העולמי. את הזהב שבכספת לא מוציאים ולא סופרים, ובכל זאת כל העולם עומד כנגדו. כך הארץ: היא לא דבר שאפשר לגמור או להחזיק כולו. היא אינסוף. וממנה כל השפע יוצא אל העולם.

ארץ ישראל היא עולם הרצון. ובעולם הרצון לא שואלים "כמה עשית", אלא "כמה אכפת לך". מי שעושה משהו, אפילו קטן, מראה שאכפת לו. ומי שמראה שאכפת לו, זוכה.

זה לא עול ולא עונש. זו הזדמנות להתחבר. לנקות את הצינור, ולהחזיק קו נקי עד המקור.

בספר שבעה שערים

שער העין, על "תמיד עיני ה' בה". שער המקור, על הברז המרכזי שכל השפע יוצא ממנו. שער הכור, על מי שקרוב ולכן צריך מעט, ומי שרחוק ולכן מוסיף. שער התורה, על "אין תורה כתורת ארץ ישראל". שער החלק שלי, על ארץ שנקנית בייסורים, ועל כל אחד שמראה שאכפת לו. שער הברכה, על המעשר ועל ברכה מדויקת. ושער הרצון, על התשובה שמנקה את הצינור, ועל העלייה אל האצילות. ובסוף, פרק מחבר: שבת וארץ ישראל, ואיך כל אחד מחבר ביניהן. ופרק הבוקר: איך להתחיל כל יום בארץ ישראל בקו נקי. ופרק הברכה: ארץ ישראל מקור הברכה. ופרק הממון: הברכה שבממון, ומה היא אומרת לנו בחיי היום־יום. ופרק הסוד: מה אומרת הקבלה על ארץ ישראל ועל אצילות. ובסוף, פרק הסיום: איך מתחברים לאצילות.

· שער ראשון ·

שער העין

מיקום חי · תמיד · מראש השנה ועד סופה · דרכה כל הארצות

יש מקום אחד בעולם שהמבט לא זז ממנו. לא כי שאר העולם נשכח, אלא כי דרך המקום הזה רואים את הכול.

> *"תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ"*
>
> — דברים יא, יב

· שער ראשון · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער העין, בלשון הקודש ובשפה של היום

מיקום חי LIVE LOCATION

אבא ששומר את המיקום של הילד דלוק כל הזמן. לא כדי לבדוק אותו, אלא כי הוא שלו. כך "תמיד עיני ה' בה".

תמיד מחובר ALWAYS ON

לא חיבור שנפתח ונסגר, אלא קו שלא נסגר אף פעם, "מרשית השנה ועד אחרית שנה".

לוויין נייח GEOSTATIONARY

לוויין שעומד תמיד מעל נקודה אחת, ודרכה הוא מכסה חצי עולם. כך הארץ: "על ידי אותה דרישה... דורש את כל הארצות עמה".

עדכון שנתי ANNUAL UPDATE

בראש השנה נקבע מה יהיה בסופה. הגרסה של השנה כולה יורדת ביום אחד.

---

§1 · שער העין · סימן א׳ ·

תמיד, לא לפעמים

> *"אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ, תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ, מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה"*
>
> — דברים יא, יב

התורה לא אומרת "לפעמים" ולא אומרת "בזמנים מיוחדים". היא אומרת "תמיד". מהיום הראשון של השנה ועד היום האחרון שלה, העין לא זזה.

בעולם שלנו יש לזה שם: "מיקום חי". הורה שאוהב את הילד שלו שומר את המיקום שלו דלוק, לא כדי לשלוט בו, אלא כי הוא חלק ממנו. כך ארץ ישראל: היא המקום שהקב"ה שומר עליו את המבט שלו דלוק, כל הזמן.

§2 · שער העין · סימן ב׳ ·

דרכה, כל הארצות

> *"וַהֲלֹא כָּל הָאֲרָצוֹת דּוֹרֵשׁ... אֶלָּא כְּבֵיכוֹל אֵינוֹ דּוֹרֵשׁ אֶלָּא אוֹתָהּ, וְעַל יְדֵי אוֹתָהּ דְּרִישָׁה שֶׁדּוֹרְשָׁהּ, דּוֹרֵשׁ אֶת כָּל הָאֲרָצוֹת עִמָּהּ"*
>
> — רש"י דברים יא, יב · ספרי עקב, מ

רש"י שואל: וכי הקב"ה לא דואג לכל העולם? הרי הוא מוריד גשם גם על מדבר שאין בו איש. והוא עונה: כביכול הוא דורש רק אותה, ודרכה הוא דורש את כל הארצות.

זה כמו לוויין שעומד תמיד מעל נקודה אחת. הוא לא "מתעלם" משאר העולם. להפך: דווקא משום שהוא נעוץ בנקודה אחת, הוא מכסה ממנה שטח עצום. ארץ ישראל איננה המקום שבו הטוב נעצר. היא המקום שממנו הוא יוצא אל כולם.

◆ ציור לסימן §2 · שער העין

עין אחת, נקודה אחת, וממנה אל כל הארצות

§3 · שער העין · סימן ג׳ ·

מראש השנה ועד סופה

> *"מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה נְדוֹן מַה יִּהְיֶה בְּסוֹפָהּ"*
>
> — רש"י דברים יא, יב

רש"י מוסיף: "מרשית השנה", מראש השנה נקבע מה יהיה בסופה. כל השנה כולה יורדת ביום אחד, כמו עדכון שמותקן פעם אחת ופועל כל השנה.

והעין שומרת על הארץ "לראות מה היא צריכה". לא מבט של בדיקה, אלא מבט של דאגה: מה חסר לה, מה עוד אפשר לתת.

§4 · שער העין · סימן ד׳ ·

שומר ישראל, שומר הכול

> *"הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, וְכִי יִשְׂרָאֵל בִּלְבַד הוּא שׁוֹמֵר? וַהֲלֹא הוּא שׁוֹמֵר אֶת הַכֹּל"*
>
> — ספרי עקב, מ

הספרי מביא דוגמה נוספת לאותו כלל: "שומר ישראל". וכי הוא שומר רק את ישראל? הוא שומר את הכול, אבל כביכול שומר רק אותם, ובשבילם את כולם.

זו הדרך של אצילות: יש נקודה אחת שצמודה למקור, וממנה האור מתפשט הלאה. מי שמחובר לנקודה הזו, מחובר לזרם כולו.

· תמצית הדברים ·

ארץ ישראל היא המקום שהמבט של הקב"ה דלוק עליו תמיד, ודרכה הוא נשפך אל כל העולם.

· השער בדבר אחד ·

תמיד עיני ה' בה: מיקום חי שלא נכבה אף פעם.

· שער שני ·

שער המקור

הברז המרכזי · הזהב שבכספת · בלי ממסר · כל הלבבות למקום אחד

כל השפע שבעולם יוצא ממקום אחד. מי שמבין את זה, מבין כמה הארץ הזו יקרה.

> *"אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מַשְׁקֶה אוֹתָהּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ, וְכָל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ עַל יְדֵי שְׁלִיחַ"*
>
> — תענית י, א

· שער שני · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער המקור, בלשון הקודש ובשפה של היום

ברז מרכזי MAIN VALVE

בכל בניין יש ברז אחד שממנו המים יוצאים לכל הדירות. בעולם יש ברז אחד כזה.

הזהב שבכספת GOLD RESERVE

את הזהב לא מוציאים ולא מוכרים. הוא שוכב בשקט, וכל מה שבחוץ עומד כנגדו.

סיב אופטי FIBER

קו של אור שהולך ישר מהמקור, בלי להתחמם ובלי לאבד. כך "משקה אותה בעצמו".

אנטנה CELL TOWER

מכשירים בכל הכיוונים פונים אל אותה אנטנה. כך "כל ישראל מכוונין את לבם למקום אחד".

---

§1 · שער המקור · סימן א׳ ·

בעצמו, לא על ידי שליח

> *״אֵרֶץ יִשְׂרָאֵל מַשְׁקֶה אוֹתָהּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ, וְכָל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר: הַנֹּתֵן מָטָר עַל פְּנֵי אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל פְּנֵי חוּצוֹת״*
>
> — תענית י׳, א

הגמרא אומרת דבר מפליא: את כל העולם הקב"ה משקה דרך שליח, ואת ארץ ישראל הוא משקה בעצמו.

תחשוב על ההבדל בין הודעה שעוברת דרך כמה שרתים בדרך, ובין קו ישיר. בכל תחנה האות נחלש קצת, מתעכב קצת, עובר סינון. בקו ישיר מה שיוצא מהמקור הוא מה שמגיע. ארץ ישראל היא הקו הישר.

§2 · שער המקור · סימן ב׳ ·

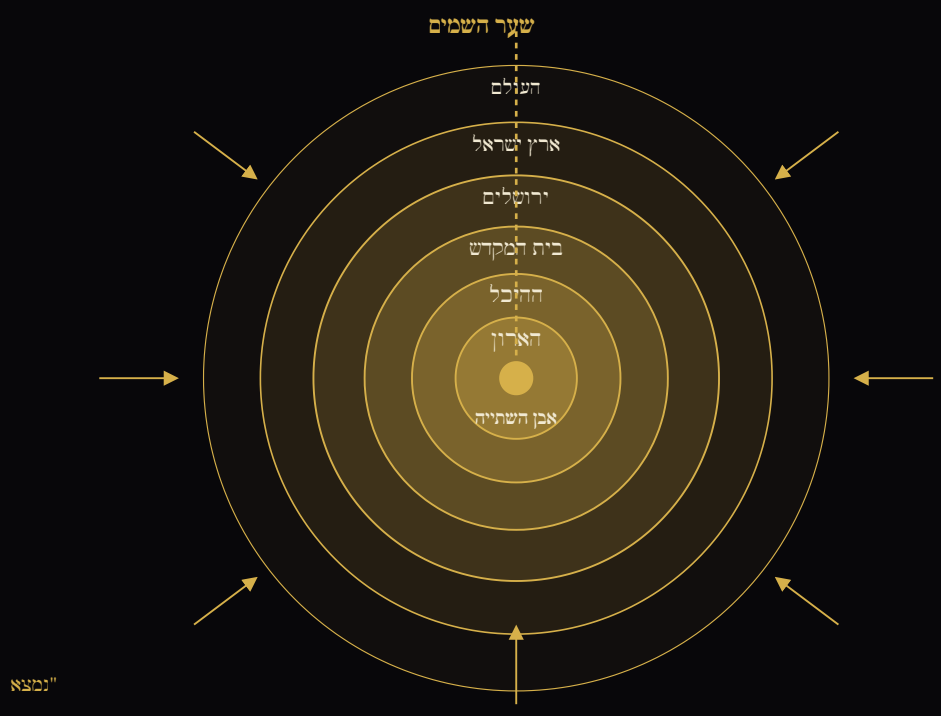
שותה תחילה

> *״אֵרֶץ יִשְׂרָאֵל שׁוֹתָה תְּחִילָּה, וְכָל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ לְבַסּוֹף... מָשָׁל לְאָדָם שֶׁמְּגַבֵּל אֶת הַגְּבִינָה, נוֹטֵל אֶת הָאוֹכֶל וּמַנִּיחַ אֶת הַפְּסוֹלֶת״*
>
> — תענית י׳, א

עוד אומרת הגמרא: ארץ ישראל שותה מי גשמים, וכל העולם כולו מן התמצית. היא שותה ראשונה, והעולם אחריה. ונבראה ראשונה, "וכל העולם כולו נברא לבסוף".

מי שמכין גבינה לוקח את הטוב ומשאיר את השאר. הארץ הזו מקבלת את המים לפני שהם עוברים דרך משהו אחר. היא הנקודה הראשונה שהזרם פוגש.

◆ ציור לסימן 2§ · שער המקור

עיגול בתוך עיגול: מכל העולם אל המקור, ומהמקור אל כל העולם

3§ · שער המקור · סימן ג' ·

הזהב שבכספת

> *"כָּל הַדָּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דּוֹמֶה כְּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱלוֹהַּ"*
>
> — כתובות קי, ב

בבנק העולמי יש כספת, ובה זהב. את הזהב הזה לא מוציאים ולא סוחרים בו. הוא שוכב בשקט, ובכל זאת כל העולם עומד כנגדו.

כך ארץ ישראל. היא לא עוד נכס שאפשר לגמור או לספור. היא אינסוף, "דומה כמי שיש לו אלוה". ובפרט ירושלים, ובפרט המקום שבו עמד המקדש. אנשים לא מבינים שכל מה שיש בעולם תלוי בה.

§4 · שער המקור · סימן ד׳ ·

אין עליה שר

> *״אֲבָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֶמְצָעוּת הַיִּשּׁוּב, הִיא נַחֲלַת ה׳ מְיֻחֶדֶת לִשְׁמוֹ, לֹא נָתַן עָלֶיהָ מִן הַמַּלְאָכִים קָצִין שׁוֹטֵר וּמוֹשֵׁל״*
>
> — רמב״ן ויקרא יח, כה

הרמב״ן מסביר: לכל עם ולכל ארץ נתן הקב״ה שר ממונה, מלאך או מזל, שדרכו עובר אליהם השפע. אבל ארץ ישראל היא ״נחלת ה׳ מיוחדת לשמו״. אין עליה שום שר. אין ביניה ובין המקור שום תחנה.

זה בדיוק ההבדל בין חוט נחושת לסיב אופטי. נחושת נוגעת בזרם, מתחממת ומאבדת ממנו. סיב אופטי רק מסמן לאור את הדרך, והאור עובר נקי. ארץ ישראל היא הסיב.

§5 · שער המקור · סימן ה׳ ·

עיגול בתוך עיגול

> *״אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יוֹשֶׁבֶת בְּאֶמְצָעִיתוֹ שֶׁל עוֹלָם, וִירוּשָׁלַיִם בְּאֶמְצָעִיתָהּ שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּאֶמְצַע יְרוּשָׁלַיִם, וְהַהֵיכָל בְּאֶמְצַע בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהָאָרוֹן בְּאֶמְצַע הַהֵיכָל, וְאֶבֶן שְׁתִיָּה לִפְנֵי הָאָרוֹן, שֶׁמִּמֶּנָּה הֻשְׁתְּתָה הָעוֹלָם״*
>
> — תנחומא, קדושים י׳

המדרש מצייר מפה של עיגולים: עולם, ובתוכו ארץ ישראל, ובתוכה ירושלים, ובתוכה המקדש, ובתוכו ההיכל, ובתוכו הארון, ולפניו אבן השתייה.

"כשם שהטבור הזה נתון באמצע האיש, כך ארץ ישראל נתונה באמצע העולם." הטבור הוא המקום שדרכו העובר מקבל את החיים, עוד לפני שהוא נושם בעצמו.

§6 · שער המקור · סימן ו׳ ·

כל הלבבות למקום אחד

> *"הָיָה עוֹמֵד בְּחוּצָה לָאָרֶץ, יְכַוֵּין אֶת לִבּוֹ כְּנֶגֶד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל... נִמְצְאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְכַוְּונִין אֶת לִבָּם לְמָקוֹם אֶחָד"*
>
> — ברכות ל, א

מי שעומד בחוץ לארץ מכוון את לבו לארץ ישראל. מי שבארץ, לירושלים. מי שבירושלים, למקדש. וכך, מכל קצות העולם, כל ישראל פונים אל נקודה אחת.

הגמרא קוראת לזה "תל שכל פיות פונים בו". תחשוב על מיליוני טלפונים בכל הכיוונים, וכולם מכוונים אל אותה אנטנה. מכל מקום שאתה עומד בו, יש לך קו אל המרכז.

· תמצית הדברים ·

את כל העולם משקים דרך שליח, ואת ארץ ישראל הקב"ה משקה בעצמו. היא הברז המרכזי, וממנה כל השפע יוצא.

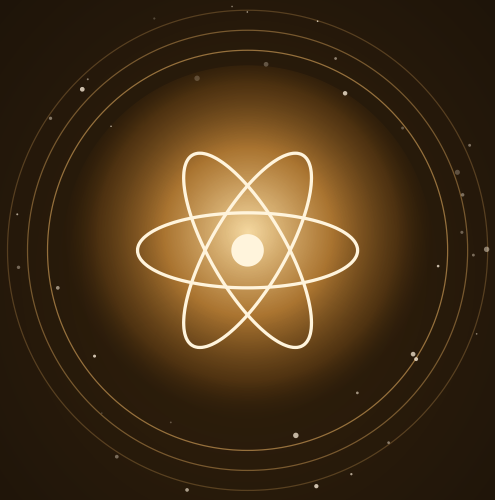
· השער בדבר אחד ·

ארץ ישראל היא הזהב שבכספת: לא נוגעים בו, וכל העולם עומד כנגדו.

· שער שלישי ·

שער הכור

במה הן זוכין · רק ללחוץ על המתג · מאה ברכות · מי שרחוק מוסיף

ככל שקרובים יותר למקור, צריך פחות. מי שעומד בתוך הכור לא צריך להמציא כלום. הוא רק לוחץ על המתג.

> *"עֲשִׂירִים שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בַּמָּה הֵן זוֹכִין? בִּשְׁבִיל שֶׁמְּעַשְּׁרִין"*
>
> — שבת קיט. א

· שער שלישי · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער הכור, בלשון הקודש ובשפה של היום

כור REACTOR

מקום שיש בו כוח עצום. מי שעומד בתוכו לא צריך לייצר כוח, רק לפתוח ולסגור.

מתג SWITCH

לחיצה אחת פשוטה. לא תיאוריות ולא חלומות. תתפלל, תברך, תעשה.

מגבר BOOSTER

מי שרחוק מהאנטנה צריך מגבר. מי שרחוק מהארץ מוסיף: מכבד את השבת מיום ראשון.

§1 · שער הכור · סימן א׳ ·

במה הן זוכין

> *״עֲשִׂירִים שֶׁבָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל בַּמָּה הֵן זוֹכִין? אָמַר לֵיהּ: בִּשְׁבִיל שֶׁמְּעַשְּׂרִין... שֶׁבְּבָבֶל בַּמָּה הֵן זוֹכִין? בִּשְׁבִיל שֶׁמְּכַבְּדִין אֶת הַתּוֹרָה. וְשֶׁבְּשְׁאָר אַרְצוֹת בַּמָּה הֵן זוֹכִין? בִּשְׁבִיל שֶׁמְּכַבְּדִין אֶת הַשַּׁבָּת״*
>
> — שבת קי״ט, א

רבי שאל את רבי ישמעאל ברבי יוסי: העשירים שבכל מקום, במה הם זוכים? ושמע שלוש תשובות, לפי המקום. בארץ ישראל, כי הם מעשרים. בבבל, כי הם מכבדים את התורה. ובשאר הארצות, כי הם מכבדים את השבת.

זו מפה של עיגולים. במרכז, בארץ, הדבר הוא פשוט: מעשרים. רחוק יותר צריך יותר: לכבד את התורה. ורחוק עוד יותר, צריך להתאמץ ולכבד את השבת. ככל שמתרחקים מהמקור, צריך להוסיף כדי להתחבר.

§2 · שער הכור · סימן ב׳ ·

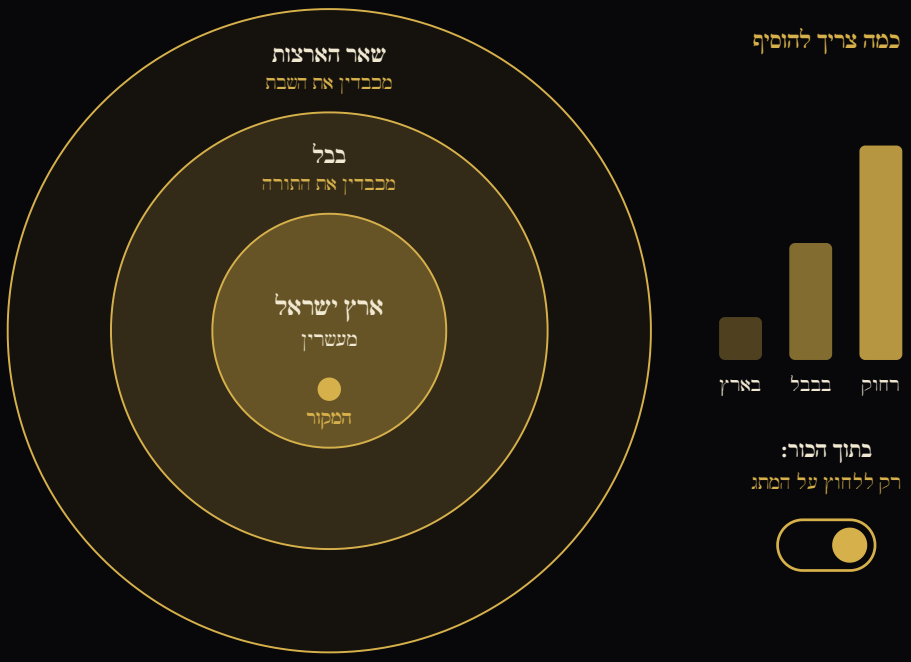
רק ללחוץ על המתג

> *״חַיָּיב אָדָם לְבָרֵךְ מֵאָה בְּרָכוֹת בְּכָל יוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה׳ אֱלֹקֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ״*
>
> — מנחות מג, ב

תחשוב על המדען הגדול בעולם, שעומד בתוך הכור האטומי. אומרים לו: אל תביא את התיאוריות שלך ואת החלומות שלך על איך להציל את העולם. רק תדליק את המתג ותכבה אותו. בתוך הכור, זה כל מה שצריך.

כך מי שבארץ ישראל, קרוב לירושלים, קרוב למקור. לא צריך לתפוס מלאכים ולא לעשות אקסטרה. תתפלל. תגיד את המילים. תברך מאה ברכות. "מה ה׳ אלקיך שואל מעמך", ומה הוא שואל? מעט, ובכוונה.

◆ ציור לסימן §2 · שער הכור

שלושה עיגולים: בארץ מעשרים, בבבל מכבדים את התורה, ובשאר הארצות מכבדים את השבת

§3 · שער הכור · סימן ג' ·

מי שרחוק, מוסיף

> *"בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מֵחַד שְׁבִיךְ לְשַׁבְּתָיךְ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים: בָּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם"*
>
> — ביצה טז, א

שמאי הזקן היה מתכונן לשבת כבר מיום ראשון. מצא בהמה נאה, אמר: זו לשבת. מצא נאה ממנה, הניח את השנייה לשבת ואכל את הראשונה.

מי שרחוק מהמקור צריך מגבר. מכבד את השבת מיום ראשון, קונה עוד, מכין עוד, יוצא מעבר לכוחות שלו. לא כי זה עונש, אלא כי זה נותן לו את היכולת להתחבר לדבר עצמו. ומי לא רוצה להיות קרוב יותר?

§4 · שער הכור · סימן ד׳ ·

מי שלווה לשבת

> *״מַאן דְּיָזֵיף שַׁבְּתָא, פָּרְעֵיהּ שַׁבְּתָא״*
>
> — שבת קיט, א

על אותו דף מסופר על יוסף מוקיר שבת, שכל מה שהיה לו הוציא לכבוד השבת, ומצא מרגלית בתוך דג. אמר לו זקן אחד: מי שלווה לשבת, השבת פורעת לו.

מה שמוסיפים מרחוק לא הולך לאיבוד. הוא חוזר. זה הקו שמחבר את השבת אל הארץ: מי שעוד לא כאן, מתחבר דרך הכבוד שהוא נותן.

· תמצית הדברים ·

בארץ ישראל, ליד המקור, מספיק ללחוץ על המתג: להתפלל, לברך, לעשר. מי שרחוק מוסיף, ומה שהוא מוסיף מחבר אותו.

· השער בדבר אחד ·

בתוך הכור לא צריך תיאוריות. רק ללחוץ על המתג.

· שער רביעי ·

שער התורה

אין תורה כתורת ארץ ישראל · אוירא מחכים · בעבור ישמרו חקיו

התורה היא השער הראשון, וממנה יוצא הכול. ארץ ישראל היא המקום שבו התורה מרגישה בבית.

> *"מְלַמֵּד שֶׁאֵין תּוֹרָה כְּתוֹרַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא חָכְמָה כְּחָכְמַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל"*
>
> — בראשית רבה טז, ד

· שער רביעי · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער התורה, בלשון הקודש ובשפה של היום

אפליקציה מקורית NATIVE

תוכנה שרצה על המערכת שבשבילה נכתבה. הכול עובד חלק ומהר. כך תורה בארץ ישראל.

הדמיה EMULATOR

אותה תוכנה על מערכת אחרת. היא עובדת, אבל לא בכל הכוח.

קליטה מלאה FULL SIGNAL

"אוירא דארץ ישראל מחכים": האוויר עצמו מוסיף חכמה, כמו קליטה מלאה ליד האנטנה.

תוכנית הבנייה BLUEPRINT

התורה קדמה לעולם. הארץ ניתנה כדי שהתוכנית תיבנה בה.

1§ · שער התורה · סימן א׳ ·

הזהב של הארץ ההיא

> *"אֲשֶׁר שָׁם הַזָּהָב, אֵלּוּ דִּבְרֵי תוֹרָה... וְזָהָב הָאָרֶץ הַהִיא טוֹב, מְלַמֵּד שֶׁאֵין תּוֹרָה כְּתוֹרַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל"*
>
> — בראשית רבה טז, ד

על הנהר שיוצא מעדן כתוב: "וזהב הארץ ההיא טוב". המדרש אומר: הזהב הוא דברי תורה, והארץ ההיא היא ארץ ישראל. יש זהב בכל מקום, אבל הזהב של שם טוב יותר.

תורה שנלמדת בכל העולם היא תורה. אבל בארץ ישראל היא כמו תוכנה שרצה על המערכת שבשבילה נכתבה. הכול מתיישב, הכול נפתח.

2§ · שער התורה · סימן ב׳ ·

האוויר מחכים

> *"אֲוִירָא דְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל מַחְכִּים"*
>
> — בבא בתרא קנח, ב

רבי זירא עלה לארץ ישראל, ושינה את דעתו בשאלה שהוא עסק בה. אמר: שמע מינה, האוויר של ארץ ישראל מחכים.

לא ספר חדש ולא רב חדש. האוויר עצמו. כמו מי שעומד ליד האנטנה ומקבל קליטה מלאה בלי לעשות כלום.

◆ ציור לסימן §2 · שער התורה

מהתורה אל הארץ: אותו זהב, וזהב הארץ ההיא טוב

§3 · שער התורה · סימן ג׳ ·

אחד מהם כשניים

> *"אָמַר רָבָא: וְחַד מִינַּן כִּי סָלֵיק לְהָתָם, עָדִיף כִּתְרֵי מִינַּיְיהוּ"*
>
> — כתובות עה, א

רבא אמר: אחד מאיתנו, כשהוא עולה לשם, שווה שניים מהם. ומביא ראיה: רבי ירמיה, כשהיה כאן בבבל לא הבין מה החכמים אומרים, וכשעלה לשם קרא לנו "בבלאי טפשאי".

לא שהאדם השתנה. המקום פתח אותו.

§4 · שער התורה · סימן ד' ·

בשביל זה ניתנה

> *"וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם... בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ"*
>
> — תהלים קה, מד-מה

למה ניתנה הארץ? הפסוק עונה: "בעבור ישמרו חוקיו ותורותיו ינצורו". הארץ ניתנה בשביל התורה.

וזה הקו שעובר בכל אצילות: התורה היא השער הראשון, והארץ יוצאת ממנה. התורה היא התוכנית, והארץ היא המקום שבו בונים לפיה.

· תמצית הדברים ·

הארץ ניתנה בשביל התורה. ובה התורה פתוחה יותר, חכמה יותר, שלמה יותר.

· השער בדבר אחד ·

אין תורה כתורת ארץ ישראל: התוכנית, במקום שבשבילו נכתבה.

· שער חמישי ·

שער החלק שלי

חלקת השדה · נקנית בייסורים · אפילו בשבת · שנאי · שער לכל שבט

ארץ ישראל היא עולם הרצון. ובעולם הרצון צריך להראות שאכפת לך. מי שעושה משהו, אפילו קטן, לוקח בה חלק.

> *"וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בָּהּ חֵלֶק, חָשׁוּב הוּא כְּחֵלֶק עוֹלָם הַבָּא"*
>
> — אבן עזרא בראשית לג, יט

· שער חמישי · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער החלק שלי, בלשון הקודש ובשפה של היום

שנאי TRANSFORMER

החשמל של חוץ לארץ לא נכנס כמו שהוא לשקע של כאן. צריך להמיר אותו כדי להתחבר.

שריון מקום RESERVATION

אין עדיין לדירה שלמה? משריינים מקום. חלק קטן, זכות, צעד ראשון. מראים שאכפת.

מנסרה PRISM

אור לבן אחד נשבר לשנים עשר צבעים. ארץ אחת, שנים עשר שערים.

אתה כאן YOU ARE HERE

הנקודה הכחולה במפה. בכל מקום שאתה עומד, יש לך קו אל המרכז.

§1 · שער החלק שלי · סימן א׳ ·

חלקת השדה

> *״חֶלְקַת הַשָּׂדֶה: חֵלֶק בַּשָּׂדֶה, וְהַזְכִּיר זֶה הַכָּתוּב לְהוֹדִיעַ כִּי מַעֲלָה גְּדוֹלָה יֵשׁ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בָּהּ חֵלֶק, חָשׁוּב הוּא כְּחֵלֶק עוֹלָם הַבָּא״*
>
> — אבן עזרא בראשית לג, יט

יעקב אבינו חוזר לארץ וקונה חלקה קטנה של שדה, ליד שכם. למה התורה טורחת לספר על קנייה של חלקת אדמה? האבן עזרא עונה: כדי להודיע שיש לארץ ישראל מעלה גדולה, ומי שיש לו בה חלק, חשוב הוא כחלק עולם הבא.

שים לב למילה: "חלק". לא כל הארץ, לא נחלה גדולה. חלק. חלקה קטנה של שדה, והיא כבר נוגעת בעולם הבא. האינסוף לא מבקש שתחזיק את כולו. הוא מבקש שיהיה לך בו חלק.

§2 · שער החלק שלי · סימן ב׳ ·

נקנית בייסורים

> *״שָׁלֹשׁ מַתָּנוֹת טוֹבוֹת נָתַן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְכוּלָּן לֹא נִתְּנָן אֶלָּא עַל יְדֵי יִסּוּרִין, אֵלּוּ הֵן: תּוֹרָה וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהָעוֹלָם הַבָּא״*
>
> — ברכות ה, א

שלוש מתנות טובות, וכולן ניתנו רק על ידי ייסורים: תורה, ארץ ישראל והעולם הבא. ושים לב: האבן עזרא אמר שחלק בארץ ישראל חשוב כחלק עולם הבא. שתיהן באותה רשימה, ושתיהן נקנות באותה דרך.

לכן זה לא קל. לעלות קשה, להתאקלם קשה, הפרנסה קשה. אבל זה לא סימן שהדרך לא נכונה. זה המחיר של מתנה טובה. וכמה שהיא יקרה יותר, כך היא שווה יותר.

◆ ציור לסימן §2 · שער החלק שלי

ארץ אחת, שנים עשר שערים, וכל אחד בגוון שלו

§3 · שער החלק שלי · סימן ג׳ ·

אפילו בשבת

> *"וְהַלּוֹקֵחַ בַּיִת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כּוֹתְבִין עָלָיו אוֹנוֹ אֲפִילוּ בְּשַׁבָּת"*
>
> — בבא קמא פ, ב · גיטין ח, ב

מי שקונה בית בארץ ישראל, מותר לכתוב את שטר הקנייה אפילו בשבת, על ידי גוי. הגמרא מסבירה: אמירה לגוי היא איסור של חכמים, אבל "משום ישוב ארץ ישראל לא גזרו רבנן".

כמה זה יקר? השבת עצמה מפנה מקום לקנייה של בית בארץ. אז מה עשית? קנית דירה? קנית נכס? ואם אין לך כסף לדירה שלמה, תעשה לפחות צעד. שריין מקום. קח חלק קטן. תראה שאכפת לך. זה עולם הרצון, ובעולם הרצון רואים מי רוצה.

§4 · שער החלק שלי · סימן ד׳ ·

השנאי

> *"לְעוֹלָם יָדוּר אָדָם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲפִילּוּ בְּעִיר שֶׁרוּבָּהּ גּוֹיִם"*
>
> — כתובות קי, ב

מי שמגיע מאמריקה רגיל לחיות בגדול: בית גדול, הרבה ארונות, הרבה מחסנים. החשמל שם במתח אחר. כדי להתחבר כאן צריך שנאי, משהו שממיר את המתח כדי שיתאים לשקע.

זה הצמצום. לא לחיות במינימום, אלא לחיות מדויק. בלי מעבר. ומי שמצטמצם, משתנה, ומתחבר. זה לא קל, אבל זה שווה.

§5 · שער החלק שלי · סימן ה׳ ·

שער לכל שבט

> *"וְשַׁעֲרֵי הָעִיר עַל שְׁמוֹת שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל... שַׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד, שַׁעַר יְהוּדָה אֶחָד, שַׁעַר לֵוִי אֶחָד"*
>
> — יחזקאל מח, לא

לירושלים של העתיד יהיו שנים עשר שערים, ועל כל שער שם של שבט. לא שער אחד שכולם נדחקים בו, אלא שער לכל אחד.

זו המנסרה: אור לבן אחד נכנס, ושנים עשר צבעים יוצאים. העיר אחת והקדושה אחת, וכל אחד נכנס בשער שלו.

§6 · שער החלק שלי · סימן ו׳ ·

וגם מי שרק מצפה

> *"וּלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד בָּהּ... אֶחָד הַנּוֹלָד בָּהּ, וְאֶחָד הַמְצַפֶּה לְרְאוֹתָהּ"*
>
> — כתובות עה, א · תהלים פז, ה

על הפסוק "ולציון יאמר איש ואיש יולד בה", אומרת הגמרא: אחד שנולד בה, ואחד שמצפה לראות אותה. גם מי שרק מתגעגע, נחשב כמי שנולד בה.

וכך גם בתפילה: מי שעומד רחוק מכוון את לבו כנגד ארץ ישראל. הנקודה הכחולה שלך יכולה להיות בכל מקום במפה, והקו אל המרכז פתוח.

· תמצית הדברים ·

ארץ ישראל נקנית בייסורים, כמו התורה וכמו העולם הבא. כל אחד, בגוון שלו, יכול לעשות משהו שמראה שאכפת לו, ובזה לקחת בה חלק.

· השער בדבר אחד ·

תראה שאכפת לך. זה עולם הרצון.

· שער שישי ·

שער הברכה

עשר בשביל שתתעשר · מצוות התלויות בארץ · ואכלתם לשובע · לא העדיף ולא החסיר

לא באים לארץ ישראל רק כדי לקבל. באים כדי לקיים, לתת ולהתחבר. והברכה שלה היא ברכה מדויקת.

> *"וְצִוִּיתִי אֶת בִּרְכָתִי לָכֶם"*
>
> — ויקרא כה, כא

· שער שישי · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער הברכה, בלשון הקודש ובשפה של היום

העלאה UPLOAD

לא רק מורידים מהרשת, גם מעלים אליה. המעשר הוא ההעלאה.

רק כאן LOCAL ONLY

יש פעולות שעובדות רק במקום אחד. מצוות התלויות בארץ.

מדויק JUST IN TIME

בלי מחסנים ובלי עודף: מה שצריך מגיע בדיוק כשצריך.

מחסן WAREHOUSE

מי שצריך לראות כמות, מקבל כמות. ואיתה גם הדאגה איפה לשים אותה.

§1 · שער הברכה · סימן א׳ ·

עשר בשביל שתתעשר

> *״בִּשְׁבִיל שֶׁמְּעַשְּׂרִין, שֶׁנֶּאֱמַר: עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר, עַשֵּׂר בִּשְׁבִיל שֶׁתִּתְעַשֵּׁר״*
>
> — שבת קיט, א

העשירים שבארץ ישראל זוכים בשביל שהם מעשרים. ולפי דרכנו, יש כאן גם רמז: מי שמעשר בארץ ישראל מראה למה הוא בא לגור בה.

אל תגור בארץ ישראל רק כדי לקבל את כל השפע. תגור בה כי יש בה מצוות שאין בשום מקום אחר. מי שמפריש תרומות ומעשרות אומר בלי מילים: הגעתי, ואכפת לי.

§2 · שער הברכה · סימן ב׳ ·

הרבה מצוות, מקום אחד

> *״הַרְבֵּה מִצְוֹת נִצְטַוּוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֵין מִתְקַיְּימִין אֶלָּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֶכְנֵס אֲנִי לָאָרֶץ כְּדֵי שֶׁיִּתְקַיְּימוּ כּוּלָּן עַל יָדָי״*
>
> — סוטה יד, א

למה משה רבינו כל כך רצה להיכנס לארץ? וכי לאכול מפירותיה הוא צריך? אלא, אמר, הרבה מצוות יש שמתקיימות רק בארץ ישראל. אני רוצה להיכנס כדי שכולן יתקיימו על ידי.

הוא לא רצה את הארץ בשביל הארץ. הוא רצה אותה בשביל התורה שאפשר לקיים רק בה.

◆ ציור לסימן 2§ · שער הברכה

מעט שמשביע

"אף בתוך המעים תהא בו ברכה"

בדיוק מה שצריך

ראש פנוי, צינור פתוח

עירמה לשלוש שנים

"שתשבע עין מראות"

מחסנים, לוגיסטיקה, שמירה

גם ברכה, אבל עם דאגה

שתי ברכות: מעט שמשביע, או עירמה שצריכה מחסן

3§ · שער הברכה · סימן ג׳ ·

אוכל קצת, ומתמלא

> *"וַאֲכַלְתֶּם לָשֹׂבַע: אַף בְּתוֹךְ הַמֵּעַיִם תִּהֵא בוֹ בְּרָכָה"*
>
> — רש"י ויקרא כה, יט

על השמיטה אומרת התורה: "ואכלתם לשובע". ורש"י מפרש: גם בתוך המעיים תהיה ברכה. אוכלים מעט, ומתמלאים.

זו הברכה העליונה. לא הרבה, אלא מספיק. לא עירמה, אלא שובע.

§4 · שער הברכה · סימן ד׳ ·

ומי ששואל ״מה נאכל״

> *״וְכִי תֹאמְרוּ מַה נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נָזָרְעָה וְלֹא אָסַפְנוּ אֶת תְּבוּאָתֵנוּ: וְצִוִּיתִי אֶת בִּרְכָתִי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית וְעָשְׂתָה אֶת הַתְּבוּאָה לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים״*
>
> — ספורנו ויקרא כה, כ-כא

והתורה ממשיכה: "וכי תאמרו מה נאכל... וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית, ועשת את התבואה לשלש השנים". הספורנו מסביר: מי שלא בוטח שהמעט יספיק, יקבל כמות, כדי שהעין תשבע מלראות.

אבל מה זה אומר, תבואה לשלוש שנים? עכשיו צריך מחסנים. צריך לבנות, צריך לוגיסטיקה, צריך לשמור. זו קללה? לא, גם זו ברכה. אבל הברכה הכי יקרה שיש לכל אדם היא בדיוק מה שהוא צריך. כמה שפחות צריך לחשוב על עוד מחסן, עוד ארון, עוד מקום, כך הראש פנוי.

§5 · שער הברכה · סימן ה׳ ·

לא העדיף ולא החסיר

> *״וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר, אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ לָקָטוּ״*
>
> — שמות טז, יח

במדבר, כל אחד לקט מן, ומי שלקט הרבה לא נשאר לו עודף, ומי שלקט מעט לא חסר לו. כל אחד קיבל לפי מה שהוא אוכל.

אין ברכה יותר ממדויק. ובארץ ישראל, ליד הברז המרכזי, אפשר לחיות כך: בלי לאגור, בלי לדאוג, עם צינור פתוח.

· תמצית הדברים ·

באים לארץ כדי לקיים את המצוות שלה, לא רק כדי לקבל. והברכה שלה מדויקת: מעט שמשביע, בדיוק מה שצריך.

· השער בדבר אחד ·

אין ברכה יותר ממדויק.

· שער שביעי ·

שער הרצון

ארץ מלשון רצון · תשובה קדמה לעולם · עד כסא הכבוד · הכול מחובר

אצילות היא עולם הרצון, העולם הצמוד למקור. והארץ, כבר בשם שלה, היא רצון. התשובה איננה שער בפני עצמו. היא מה שמנקה את הצינור, כדי שהרצון יזרום.

> *"לָמָּה נִקְרָא שְׁמָהּ אֶרֶץ, שֶׁרָצְתָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָהּ"*
>
> — בראשית רבה ה, ח

· שער שביעי · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער הרצון, בלשון הקודש ובשפה של היום

סנכרון SYNC

שני מכשירים שמראים בדיוק אותו דבר. "רצתה לעשות רצון קונה": הרצון שלה והרצון של המקור אחד.

מעלית ELEVATOR

לא מטפסים קומה קומה. נכנסים, והרצון מעלה. ארץ, עיר, מקדש, שער השמים.

ניקוי צנרת FLUSH

צינור נקי מעביר הכול. התשובה היא הניקוי, כדי שהשפע יזרום בלי עיכוב.

מערכת אחת ECOSYSTEM

תורה, שבת, ארץ ישראל: מכשירים שונים, חשבון אחד. מה שמתחבר באחד, מתחבר בכולם.

---

§1 · שער הרצון · סימן א׳ ·

ארץ, שרצתה

> *"וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ, לְמָה נִקְרָא שְׁמָהּ אֶרֶץ, שֶׁרָצְתָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָהּ"*
>
> — בראשית רבה ה, ח

המדרש שואל: למה היבשה נקראת "ארץ"? ועונה: כי היא רצתה לעשות את רצון קונה. המילה "ארץ" עצמה היא מלשון רצון וריצה.

זו הנקודה של אצילות. אצילות היא העולם הצמוד למקור, עולם שבו הרצון של הנברא והרצון של הבורא הם אחד. כמו שני מכשירים בסנכרון מלא: מה שקורה באחד, קורה בשני. הארץ, כבר בשם שלה, רצתה.

§2 · שער הרצון · סימן ב׳ ·

רצו עבדיך את אבניה

> *"גְּדוֹלֵי הַחֲכָמִים הָיוּ מְנַשְּׁקִין עַל תְּחוּמֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּמְנַשְּׁקִין אֲבָנֶיהָ וּמִתְגַּלְגְּלִין עַל עֲפָרָהּ, וְכֵן הוּא אוֹמֵר: כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת אֲבָנֶיהָ וְאֶת עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ"*
>
> — רמב"ם, הלכות מלכים ה, י · תהלים קב, טו

בגמרא מסופר: רבי אבא היה מנשק את האבנים של עכו. רבי חנינא היה מתקן את המכשולים בדרכים. רבי אמי ורבי אסי היו קמים ועוברים משמש לצל ומצל לשמש. ורבי חייא בר גמדא היה מתגלגל בעפר שלה (כתובות קיב, א–ב).

"כי רצו עבדיך את אבניה." שוב אותה מילה: רצו, מלשון רצון. מי שאוהב לא צריך הסבר. הוא מזהה את הארץ באבן הראשונה, כמו מכשיר שמזהה את בעליו מיד.

◆ ציור לסימן §2 · שער הרצון

העלייה: ארץ, ירושלים, מקדש, שער השמים, רצון

§3 · שער הרצון · סימן ג׳ ·

הרצון נחשב כמעשה

> *"אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: כְּלוּם אַתָּה מְבַקֵּשׁ אֶלָּא לְקַבֵּל שָׂכָר? מַעֲלֶה אֲנִי עָלֶיךָ כְּאִילּוּ עֲשִׂיתָם"*
>
> — סוטה יד, א

משה רבינו התאווה להיכנס לארץ, ולא נכנס. והקב"ה אמר לו: אני מעלה עליך כאילו עשית את כל המצוות.

זה הסוד של עולם הרצון: הרצון עצמו כבר מעלה. מי שרוצה באמת, נוגע. גם מי שעוד לא הגיע, גם מי שרחוק. הרצון הוא המעלית.

§4 · שער הרצון · סימן ד׳ ·

שוקלת כנגד הכול

> *״זָקְפוּ עֵינֵיהֶם וְזָלְגוּ דִּמְעוֹתֵיהֶם וְקָרְעוּ בִּגְדֵיהֶם... אָמְרוּ: יְשִׁיבַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. חָזְרוּ וּבָאוּ לָהֶם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל״*
>
> — ספרי ראה, פ

כמה חכמים יצאו מהארץ והגיעו לפלטנום. שם נזכרו בארץ ישראל, הרימו את עיניהם, הדמעות זלגו, והם קראו את הפסוק "וירשתם אותה וישבתם בה". אמרו: ישיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל המצוות שבתורה. וחזרו לארץ.

הם לא חזרו בגלל ציווי מבחוץ. הם חזרו כי נזכרו, והלב רצה.

§5 · שער הרצון · סימן ה׳ ·

התשובה קדמה לעולם

> *״שִׁבְעָה דְּבָרִים נִבְרְאוּ קוֹדֶם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, וְאֵלּוּ הֵן: תּוֹרָה, וּתְשׁוּבָה, וְגַן עֵדֶן, וְגֵיהִנֹּם, וְכִסֵּא הַכָּבוֹד, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וּשְׁמוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ״*
>
> — פסחים נד, א

לפני שנברא העולם, כבר היו התורה והתשובה, וגם בית המקדש. התשובה לא נוספה אחר כך כתיקון חירום. היא חלק מהתוכנית מההתחלה.

לכן התשובה איננה שער בפני עצמו. היא באה ממילא. היא הניקוי של הצינור: האדם מתנקה, ונעשה מוכן, ראוי למלך. וכשהצינור נקי, השפע עובר דרכו אל כל העולם.

§6 · שער הרצון · סימן ו׳ ·

עד כסא הכבוד

> *״גְּדוֹלָה תְּשׁוּבָה שֶׁמַּגַּעַת עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר: שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳ אֱלֹקֶיךָ״*
>
> — יומא פו, א

התשובה מגיעה עד כסא הכבוד, עד המקום הכי גבוה. זו המעלית של עולם הרצון.

כל ישראל הם צינורות של שפע. ולכן כל אחד צריך להיות צינור נקי: בתשובה, שיהיה מוכן למלך. בארץ, שהברז יעבוד. ובשבת, שהיא מקור הברכה ומביאה עוד שפע.

§7 · שער הרצון · סימן ז׳ ·

הכול מחובר

> *"שַׁבָּת, אֶחָד מִשִּׁשִּׁים לָעוֹלָם הַבָּא"*
>
> — ברכות נז, ב

שלוש המתנות שנקנות בייסורים הן תורה, ארץ ישראל והעולם הבא (ברכות ה, א). והשבת היא אחד משישים לעולם הבא. כך הכול נקשר: התורה היא השער הראשון, הארץ יוצאת ממנה, והשבת נותנת טעם של העולם הבא כבר עכשיו.

תסתכל בתורה, תסתכל בשבת, תסתכל בארץ, ותראה שהכול מחובר. והכול רצון. ולכן צריך להילחם על זה. אדם ישתנה, יצטמצם. זה לא קל, אבל זה שווה.

§8 · שער הרצון · סימן ח׳ ·

העלייה: מארץ אל הרצון

> *"כִּי שָׁם צִוָּה ה' אֶת הַבְּרָכָה, חַיִּים עַד הָעוֹלָם"*
>
> — תהלים קלג, ג

עכשיו אפשר לראות את כל הדרך: ארץ, שרצתה. ובתוכה עיר, ובתוכה מקדש, ובו שער השמים, ומשם עולים אל הרצון עצמו, אל רצון הרצונים.

ואת הדרך הזו כל אחד עושה בגוון שלו. אחד עולה ברגליים, אחד בתפילה, אחד בנעגוע. אבל כולם עולים באותה מעלית: הרצון.

· תמצית הדברים ·

ארץ היא מלשון רצון. התשובה מנקה את הצינור, השבת מביאה את הברכה, הארץ היא הברז, והתורה היא השער. הכול מחובר, והכול רצון.

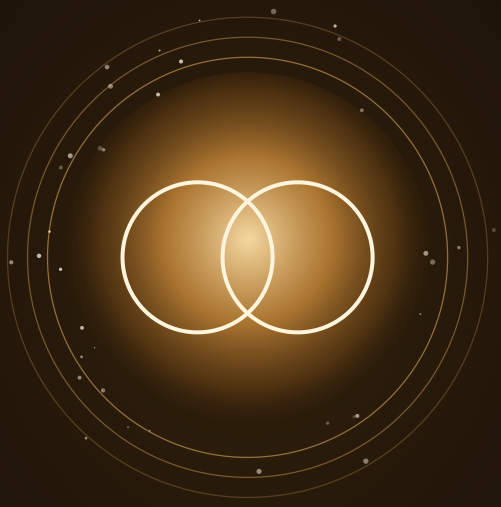
· השער בדבר אחד ·

צינור נקי, ברז פתוח, ורצון אחד.

· פרק מחבר ·

שבת וארץ ישראל

שתי מתנות · ושבתה הארץ שבת לה' · מי שרחוק מתחבר בשבת · לחם משנה ולחם מדויק

שבת היא קדושה בזמן, וארץ ישראל היא קדושה במקום. זו הדרך לראות אותן כדבר אחד: השבת היא מקור הברכה, והארץ היא הברז. מי שמחבר ביניהן, מחזיק את הצינור פתוח משני הצדדים.

> *"וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַה'"*
>
> — ויקרא כה, ב

· פרק מחבר · מילון ·

מילון השער

המושגים של שבת וארץ ישראל, בלשון הקודש ובשפה של היום

שני מפתחות TWO-FACTOR

כניסה שצריכה גם זמן וגם מקום. שבת פותחת את הזמן, הארץ פותחת את המקום.

גשר BRIDGE

מי שרחוק מהארץ מתחבר אליה דרך השבת. השבת היא הגשר.

אותו חשבון SAME ACCOUNT

שבת וארץ ישראל הן שני מכשירים על חשבון אחד: מה שנכנס באחד, מופיע בשני.

טעימה PREVIEW

שתיהן מראות מראש את העולם הבא: "מעין עולם הבא".

§1 · שבת וארץ ישראל · סימן א׳ ·

שתי מתנות מבית הגנזים

> *"מַתָּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנָזַי וְשַׁבָּת שְׁמָהּ, וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ לִיתְּנָהּ לְיִשְׂרָאֵל, לֵךְ וְהוֹדִיעֵם"*
>
> — שבת י, ב

השבת נקראת "מתנה טובה" מבית הגנזים. וגם ארץ ישראל היא "מתנה טובה", אחת משלוש המתנות שנתן הקב"ה לישראל (ברכות ה, א).

שתי מתנות מאותו אוצר. אחת ניתנת בזמן, פעם בשבוע. השנייה ניתנת במקום, כל הזמן. ומי שמקבל את שתיהן, מקבל את הכול: את הרגע הנכון במקום הנכון.

§2 · שבת וארץ ישראל · סימן ב׳ ·

גם הארץ שובתת

> *"כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם, וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַה'... וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ"*
>
> — ויקרא כה, ב-ד

כאן החיבור הכי ברור. התורה לא אומרת רק שהאדם שובת. היא אומרת שהארץ עצמה שובתת: "ושבתה הארץ שבת לה'". לארץ ישראל יש שבת משלה, שנת השמיטה.

כלומר, השבת והארץ אינן שני עניינים. הארץ היא מקום שיודע לשבות. ומי שגר בה, שומר שבת לא רק בבית שלו אלא גם בשדה שלו.

◆ ציור לסימן 2§ · שבת וארץ ישראל

שבת בזמן, ארץ ישראל במקום, ורצון אחד באמצע

3§ · שבת וארץ ישראל · סימן ג׳ ·

מי שרחוק מתחבר דרך השבת

> *"וְשֶׁבְשְׁאָר אֲרָצוֹת בַּמָּה הֵן זוֹכִין? אָמַר לֵיהּ: בְּשְׁבִיל שֶׁמְּכַבְּדִין אֶת הַשַּׁבָּת"*
>
> — שבת קיט, א

זו הנקודה המרכזית בדרך הזו. בארץ ישראל זוכים במעשר. ובשאר הארצות, הרחוקות מהמקור, זוכים בכבוד השבת. מי שעוד לא כאן, השבת היא הגשר שלו אל הארץ.

לכן מי שגר רחוק מכבד את השבת יותר: מתכונן מיום ראשון, קונה עוד, מכין עוד. זה המגבר שלו. כל שבת שהוא מכבד מקרבת אותו אל המקום, עד שיבוא בעצמו.

§4 · שבת וארץ ישראל · סימן ד׳ ·

לחם משנה, לחם מדויק

> *״רְאוּ כִּי ה׳ נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת, עַל כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם״*
>
> — שמות טז, כט

במדבר, כל יום ירד מן בדיוק לפי מה שצריך. ובשישי ירד כפול, בשביל השבת. ובשמיטה, בשנה השישית התבואה מספיקה לשלוש שנים (ויקרא כה, כא).

זו אותה ברכה בשני מקומות. בשבת ובשמיטה רואים שהשפע מגיע מראש, מדויק, בלי שצריך לרדוף אחריו. מי שסומך על השבת לומד לסמוך על הארץ, ומי שגר בארץ לומד לחיות כמו בשבת.

§5 · שבת וארץ ישראל · סימן ה׳ ·

שתיהן מעין עולם הבא

> *״שַׁבָּת, אֶחָד מִשִּׁשִּׁים לָעוֹלָם הַבָּא״*
>
> — ברכות נז, ב

השבת היא אחד משישים של העולם הבא. וחלק בארץ ישראל "חשוב הוא כחלק עולם הבא" (אבן עזרא בראשית לג, יט).

כך שתיהן נותנות טעם של העולם הבא כבר עכשיו. אחת בזמן, אחת במקום. ומי שיש לו שבת בארץ ישראל, יש לו שתי טעימות יחד.

§6 · שבת וארץ ישראל · סימן ו׳ ·

ומה זה אומר לי?

> *״מַאן דְּיָיזֵיף שַׁבְּתָא, פָּרְעֵיהּ שַׁבְּתָא״*
>
> — שבת קיט, א

מי שגר בארץ: שבת כאן היא כמו לחיצה על מתג. מדליקים נרות, מקדשים, מברכים, והכול זורם. לא צריך יותר.

מי שגר רחוק: כבד את השבת כמו שמכבדים את הארץ. הוסף משהו לכבוד השבת, וכוון את הלב לארץ ישראל. מה שמוסיפים לשבת לא הולך לאיבוד, הוא חוזר. וכל שבת כזו היא צעד אל הארץ.

· תמצית הדברים ·

שבת וארץ ישראל הן שתי מתנות מאותו אוצר. הארץ עצמה שובתת, השבת מחברת את מי שרחוק, ושתיהן נותנות טעם של העולם הבא.

· השער בדבר אחד ·

השבת היא מקור הברכה, הארץ היא הברז. ביחד, הצינור פתוח.

· פרק הבוקר ·

כל יום בקו נקי

נשמה טהורה · יתגבר כארי · אל המקום · פרוטה לפני התפילה · שויתי ה' לנגדי תמיד

כל בוקר מתחיל דף חדש. הקו נפתח מחדש, נקי. השאלה היא רק מה עושים בדקות הראשונות, כדי שהיום כולו יזרום דרך הצינור הנכון.

> *"חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ"*
>
> — איכה ג, כג

· פרק הבוקר · מילון ·

מילון השער

המושגים של כל יום בקו נקי, בלשון הקודש ובשפה של היום

איפום RESET

כל בוקר המערכת עולה מחדש, נקייה. "נשמה שנתת בי טהורה".

הפעלה BOOT

הדקות הראשונות קובעות איך כל המערכת תרוץ. "יתגבר כארי לעמוד בבוקר".

חיבור ראשון FIRST CONNECT

החיבור הראשון של היום הולך אל המקור, לפני כל דבר אחר. "וישכם אברהם בבקר אל המקום".

סנכרון SYNC

המבט מלמעלה תמיד על הארץ, והמבט שלי תמיד אליו. "שויתי ה' לנגדי תמיד".

---

§1 · כל יום בקו נקי · סימן א׳ ·

נשמה טהורה

> *"כִּי מִתְעַר אוֹמֵר: אֱלֹהַי, נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה. אַתָּה יְצַרְתָּהּ בִּי, אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי, וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי"*
>
> — ברכות ס, ב

המילה הראשונה של הבוקר היא "טהורה". לא אומרים "עוד יום קשה", אלא "נשמה שנתת בי טהורה". כל לילה הצינור מתנקה, וכל בוקר הוא חוזר נקי.

זו התשובה הפשוטה ביותר: לא צריך לנקות הכול מחדש. רק לדעת שהקו כבר נקי, ולשמור עליו מהרגע הראשון.

§2 · כל יום בקו נקי · סימן ב׳ ·

לקום כמו ארי

> *"יִתְגַּבֵּר כַּאֲרִי לַעֲמֹד בַּבֹּקֶר לַעֲבוֹדַת בּוֹרְאוֹ, שֶׁיְּהֵא הוּא מְעוֹרֵר הַשַּׁחַר"*
>
> — שולחן ערוך אורח חיים א, א

השולחן ערוך פותח את כל ההלכות בבוקר: לקום בכוח, כמו אריה, ולהיות זה שמעיר את השחר ולא זה שהשחר מעיר אותו.

כמו מכשיר שעולה: הדקות הראשונות קובעות איך הוא ירוץ כל היום. מי שמתחיל ברצון, היום כולו נמשך אחרי הרצון.

◆ ציור לסימן §2 · כל יום בקו נקי

"שויתי ה' לנגדי תמיד" · "תמיד עיני ה' אלקיך בה"

המבט מלמעלה תמיד, והמבט שלי אליו תמיד

הבוקר כקו נקי: קימה, נשמה טהורה, פרוטה, תפילה, ברכות, ארבע אמות

§3 · כל יום בקו נקי · סימן ג' ·

אל המקום

> *"אַבְרָהָם תִּקֵּן תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם"*
>
> — ברכות כו, ב

תפילת הבוקר הראשונה בעולם הייתה של אברהם, והיא הלכה "אל המקום". הבוקר והמקום קשורים מההתחלה.

החיבור הראשון של היום הולך אל המקור, לפני הטלפון, לפני החדשות, לפני העבודה. קו ראשון, קו נקי.

§4 · כל יום בקו נקי · סימן ד' ·

הלב אל המרכז

> *"הָיָה עוֹמֵד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יְכַוֵּין אֶת לִבּוֹ כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם... נִמְצָאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְכַוְּונִין אֶת לִבָּם לְמָקוֹם אֶחָד"*
>
> — ברכות ל, א

מי שבארץ ישראל פונה לירושלים, מי שבירושלים פונה למקדש, ומי שבחוץ לארץ פונה לארץ ישראל. בכל בוקר, מכל מקום, כל ישראל מכוונים לנקודה אחת.

בארץ ישראל זה כמעט לחיצה על מתג: עומדים, פונים, ומתפללים. הקו קצר, והשפע קרוב.

§5 · כל יום בקו נקי · סימן ה׳ ·

פרוטה לפני התפילה

> *"רַבִּי אֶלְעָזָר יָהֵיב פְּרוּטָה לְעָנִי, וְהָדַר מְצַלֵּי. אָמַר, דִּכְתִיב: אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ"*
>
> — בבא בתרא י, א

רבי אלעזר היה נותן פרוטה לעני, ורק אחר כך מתפלל. "אני בצדק אחזה פניך".

זה המעשר של הבוקר. מעשה קטן אחד של נתינה, לפני שמבקשים משהו. מראה שאכפת לך, ופותח את הצינור לשני הכיוונים.

§6 · כל יום בקו נקי · סימן ו׳ ·

מאה ברכות

> *"חַיָּיב אָדָם לְבָרֵךְ מֵאָה בְּרָכוֹת בְּכָל יוֹם"*
>
> — מנחות מג, ב

מהבוקר והלאה, היום כולו עובר דרך ברכות. על המים, על הלחם, על הבגד, על הקימה. מאה פעמים ביום הקו נפתח.

לא צריך לתפוס מלאכים. רק להגיד את המילים, בכוונה. זה המתג בתוך הכור.

§7 · כל יום בקו נקי · סימן ז׳ ·

שויתי ה׳ לנגדי תמיד

> *"שִׁוִּיתִי ה׳ לְנֶגְדִּי תָּמִיד, הוּא כְּלָל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה וּבְמַעֲלוֹת הַצַּדִּיקִים"*
>
> — רמ"א, אורח חיים א, א

הספר הזה פתח ב"תמיד עיני ה׳ אלקיך בה": המבט מלמעלה על הארץ, תמיד. והרמ"א בתחילת השולחן ערוך אומר את הצד השני: "שויתי ה׳ לנגדי תמיד". המבט שלי אליו, תמיד.

שני מבטים שנפגשים. כמו שני מכשירים בסנכרון מלא. זה הקו הנקי: הוא רואה אותי, ואני רואה אותו, כל היום.

§8 · כל יום בקו נקי · סימן ח׳ ·

ארבע אמות

> *"כָּל הַמְהַלֵּךְ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מוּבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא"*
>
> — כתובות קי״א, א

ואז יוצאים מהבית. הצעדים הראשונים של הבוקר, ברחוב, בדרך לעבודה, הם ארבע אמות בארץ ישראל.

מי שגר בארץ הולך כל בוקר ארבע אמות כאלה, ולפעמים שוכח. מספיק לזכור, וכל צעד נעשה חלק.

· תמצית הדברים ·

כל בוקר הנשמה חוזרת טהורה. קמים ברצון, החיבור הראשון הולך אל המקום. נותנים פרוטה, מתפללים לכיוון ירושלים, מברכים, ויוצאים לארבע אמות. שויתי ה׳ לנגדי תמיד.

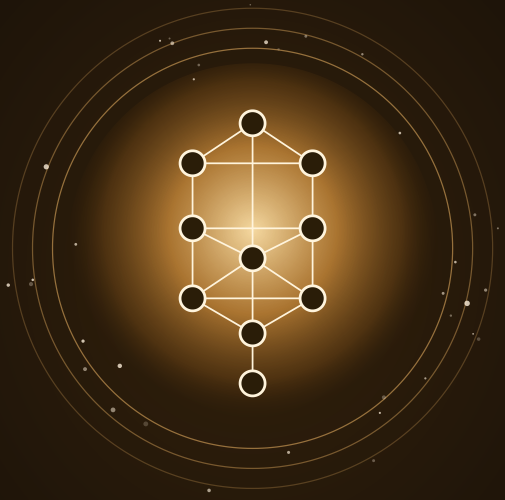
· השער בדבר אחד ·

הוא רואה אותי תמיד, ואני רואה אותו תמיד. זה הקו הנקי.

· פרק הסוד ·

ארץ ישראל בקבלה

מלכות דאצילות · ארץ חפץ · בלי אמצעי · ברשותו לבדו · מושכים ברכות · ארץ ישראל העליונה

הזוהר, האר"י, הרמב"ן, השל"ה וספרי החסידות אומרים כולם אותו דבר, כל אחד בלשונו: ארץ ישראל שלמטה היא הפנים של ארץ ישראל שלמעלה. ושורשה הוא באצילות.

> *"לָמָּה נִקְרָא שְׁמָהּ אֶרֶץ, שֶׁרָצְתָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָהּ"*
>
> — בראשית רבה ה, ח

· פרק הסוד · מילון ·

מילון השער

המושגים של ארץ ישראל בקבלה, בלשון הקודש ובשפה של היום

מלכות דאצילות ENDPOINT

הנקודה האחרונה של אצילות, שבה הרצון יוצא אל העולם. לפי האר"י, זו ארץ ישראל.

ארץ חפץ WILL

הארץ שבה הרצון העליון גלוי. "ארץ" מלשון רצון.

כלי אמצעי DIRECT LINE

אין מלאך ואין שר באמצע. הקו יורד ישר מהמקור.

למעלה ולמטה MIRROR

ארץ ישראל העליונה וארץ ישראל שלמטה, אחת מול השנייה.

§1 · ארץ ישראל בקבלה · סימן א' ·

מלכות דאצילות

> *"הנה ארץ ישראל, היא נוקבא דז"א [מלכות], והיא כלולה מי"ס [עשר ספירות]... מחוץ לתחום ארץ ישראל, שהיא מלכות דאצילות"*
>
> — שער הפסוקים, פרשת מטות

האר"י אומר זאת במפורש: ארץ ישראל היא מלכות דאצילות. מלכות היא הספירה האחרונה, המקום שבו הרצון של מעלה יוצא אל העולם.

ויש לה עשר ספירות שלמות, כמו קומה שלמה. גם הגבולות של הארץ מכוונים לפי הצורה הזאת. מה שבפנים הוא אצילות, ומה שבחוץ הוא כבר עולם אחר.

§2 · ארץ ישראל בקבלה · סימן ב' ·

ארץ חפץ

> *"ולכן נק[ראת] המלכות... ונק[ראת] ג[ם] כ[ן] ארץ חפץ, ע[ל] ש[ם] גילוי הרצון בה דוקא"*
>
> — תורה אור, וארא

הנביא קורא לה "ארץ חפץ" (מלאכי ג, יב), ובתורה אור מוסבר למה: כי בה הרצון גלוי. חפץ הוא רצון.

וזה גם השם שלה. "למה נקרא שמה ארץ? שרצתה לעשות רצון קונה". אצילות היא עולם הרצון, וארץ ישראל היא המקום שבו הרצון נוגע בקרקע.

◆ ציור לסימן §2 · ארץ ישראל בקבלה

ארבעה עולמות: מלכות דאצילות יורדת ישר אל ארץ ישראל, ושאר הארצות מקבלות דרך שליחים

§3 · ארץ ישראל בקבלה · סימן ג׳ ·

בלי אמצעי

> *"אֲבָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֶמְצָעוּת הַיִּשּׁוּב, הִיא נַחֲלַת ה' מְיֻחֶדֶת לִשְׁמוֹ, לֹא נָתַן עָלֶיהָ מִן הַמַּלְאָכִים קָצִין שׁוֹטֵר וּמוֹשֵׁל"*
>
> — רמב"ן, ויקרא יח, כה

הרמב"ן מגלה כאן סוד: כל ארץ בעולם מקבלת דרך שר ממונה, מלאך שעומד באמצע. רק על ארץ ישראל אין שר. היא מקבלת ישר מהמקור.

זה סימן של אצילות: אין בה מסך ואין בה פירוד. כמו קו ישיר בלי מרכזייה באמצע.

§4 · ארץ ישראל בקבלה · סימן ד׳ ·

ברשותו לבדו

> *״דְּהָא אַרְעָא קַדִּישָׁא לָא קַיְימָא בִּרְשׁוּ אַחֲרָא, אֶלָּא בִּרְשׁוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּלְחוֹדוֹי״*
>
> — זוהר, תרומה

הזוהר אומר אותו דבר בלשון שלו: הארץ הקדושה לא עומדת ברשות אחרת. היא ברשותו של הקב"ה לבדו.

מי שנמצא בה, נמצא ברשות אחת. אין שם שני כוחות. רק רצון אחד.

§5 · ארץ ישראל בקבלה · סימן ה׳ ·

מושכים ברכות

> *״בְּזִמְנָא דְּהֲווּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא, אִינּוּן הֲווּ מָשְׁכֵי בִּרְכָאן מִלְּעֵילָּא לְתַתָּא״*
>
> — זוהר, ויצא

כשישראל בארץ, הם מושכים ברכות מלמעלה למטה. הם הברז, והעולם כולו מקבל דרכם.

זה מה שהגמרא אומרת בגלוי, "ארץ ישראל שותה תחילה" (תענית י׳, א), והזוהר אומר את הסוד: מי שבארץ פותח את הצינור לכולם.

§6 · ארץ ישראל בקבלה · סימן ו׳ ·

למעלה מכולן

> *״שִׁבְעָה אֲרָצוֹת לְתַתָּא... וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִלָּאָה מִכֻּלָּא, וִירוּשָׁלַם עִלָּאָה מִכָּל יִשּׁוּבָא״*
>
> — זוהר, ויקרא

כמו שיש שבעה רקיעים זה מעל זה, יש שבע ארצות. וארץ ישראל היא העליונה מכולן, וירושלים העליונה מכל היישוב.

לכן אומרים "עלייה" לארץ. זו לא רק דרך במפה. זה מעבר מקומה לקומה.

§7 · ארץ ישראל בקבלה · סימן ז׳ ·

ארץ ישראל העליונה

> *"ארץ ישראל העליונה שהיא ארץ חפץ"*
>
> — של"ה, לך לך, תורה אור

השל"ה מדבר על "ארץ ישראל העליונה", והוא קורא לה בשם הזה: ארץ חפץ. יש ארץ ישראל למעלה, ויש ארץ ישראל למטה, והן עומדות זו מול זו.

כל מה שנעשה כאן, באבנים, בשדות ובבתים, נוגע שם. הארץ שלמטה היא החלון אל הארץ שלמעלה.

§8 · ארץ ישראל בקבלה · סימן ח׳ ·

ומה זה אומר לי?

> *"שיכנסו ישראל לארץ ישראל בקדושה ובטהרה בקבלת עול מלכות שמים בשלמות"*
>
> — בת עין, שלח

אם ארץ ישראל היא מלכות, הדרך להתחבר אליה היא דרך המלכות: לקבל. ספר בת עין אומר שהכניסה לארץ היא בקבלת עול מלכות שמים.

לא צריך להבין את כל הספירות. מספיק לעשות את הרצון שלו כמו את הרצון שלי. ברכה אחת, מעשר אחד, ארבע אמות. כל אחד כזה הוא נגיעה במלכות דאצילות.

· תמצית הדברים ·

בקבלה, ארץ ישראל היא מלכות דאצילות, ארץ חפץ שבה הרצון גלוי. אין עליה שר, והיא ברשותו לבדו. מי שבה מושך ברכות לכל העולם, והיא העליונה מכל הארצות. הדרך אליה: לקבל את הרצון שלו.

· השער בדבר אחד ·

ארץ ישראל היא המקום שבו אצילות נוגעת בקרקע.

· פרק הברכה ·

ארץ ישראל מקור הברכה

ששם מקור הברכה · כל העולם שותה ממנה · לא תחסר כל בה · ואברכך · קץ מגולה · ארץ צבי · חלק בארץ

אם השבת היא מקור הברכה בזמן, ארץ ישראל היא מקור הברכה במקום. אנחנו חושבים שהפרנסה באה מכאן או משם. אבל בסוף כל הברכה עוברת דרך ארץ ישראל, ויש עליה הבטחות בתורה, בחז"ל ובקבלה.

> *"אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא־תֶחְסַר כֹּל בָּהּ"*
>
> — דברים ח, ט

· פרק הברכה · מילון ·

מילון השער

המושגים של ארץ ישראל מקור הברכה, בלשון הקודש ובשפה של היום

מקור SOURCE

המקום שממנו השפע יוצא. בזמן זו השבת, ובמקום זו ארץ ישראל.

תמצית OVERFLOW

מה שנשאר אחרי שהארץ שתתה, וממנו העולם כולו שותה.

הבטחה PROMISE

ברכה שנאמרה מראש, בתורה ובנביאים, ואינה תלויה במזל.

חלק SHARE

"מי שיש לו בה חלק". אחיזה אמיתית בארץ, גם למי שגר רחוק.

§1 · ארץ ישראל מקור הברכה · סימן א׳ ·

ששם מקור הברכה

> *"הַשֹּׂבַע כְּפוּלָה הַנִּמְשָׁךְ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם מְקוֹר הַבְּרָכָה"*
>
> — ליקוטי הלכות, ברכת המזון ד, יח

ספר ליקוטי הלכות אומר את זה במילים האלה עצמן: ארץ ישראל, "ששם מקור הברכה". ומשם נמשך שפע כפול.

השבת והארץ הן שני הצדדים של אותו מקור. בשבת הברכה באה פעם בשבוע, ובארץ ישראל היא באה כל יום, בכל מקום.

§2 · ארץ ישראל מקור הברכה · סימן ב׳ ·

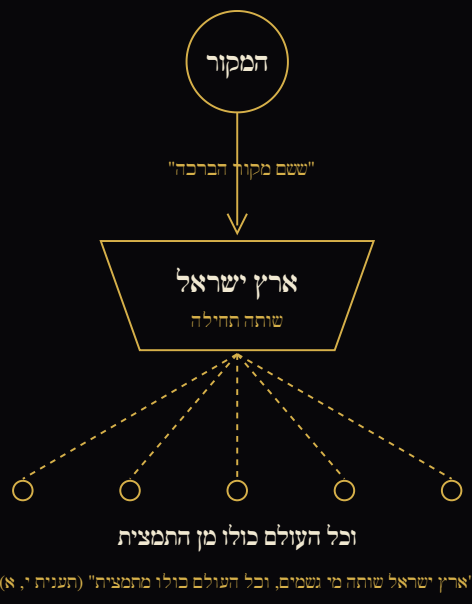
כל העולם שותה ממנה

> *"אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שׁוֹתָה מֵי גְשָׁמִים, וְכָל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ מִתַּמְצִית"*
>
> — תענית י, א

הארץ שותה ראשונה, והעולם כולו שותה ממה שנשאר. מי שחושב שהפרנסה שלו באה ממקום אחר, צריך לדעת שגם המקום האחר שותה מכאן.

והזוהר אומר: כשישראל בארץ, הם "משכי ברכאן מלעילא לתתא", כלומר מושכים ברכות מלמעלה למטה (זוהר, ויצא). הארץ היא הברז, והעולם כולו מקבל דרכה.

◆ ציור לסימן §2 · ארץ ישראל מקור הברכה

מקור הברכה: מן המקור אל ארץ ישראל, ומן התמצית אל העולם כולו

§3 · ארץ ישראל מקור הברכה · סימן ג'

לא תחסר כל בה

> *"אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ"*
>
> — דברים ח, ח

התורה מונה את הארץ פרט אחר פרט: מים, חיטה, גפן, שמן, דבש, ברזל ונחושת. ואחר כך היא אומרת בפשטות: "לא תחסר כל בה".

ובימינו רואים את זה בעיניים. מה לא נמצא בארץ ישראל? פירות, מים, חכמה, תורה ובתים. הכול כאן, וההבטחה מתקיימת לפנינו.

§4 · ארץ ישראל מקור הברכה · סימן ד׳ ·

ואברכך

> *"לְפִי שֶׁהַדֶּרֶךְ גּוֹרֶמֶת לִשְׁלֹשָׁה דְבָרִים, מְמַעֶטֶת פְּרִיָה וּרְבִיָה וּמְמַעֶטֶת אֶת הַמָּמוֹן וּמְמַעֶטֶת אֶת הַשֵּׁם, לָכֶן הֻזְקַק לִשְׁלֹשָׁה בְּרָכוֹת הַלָּלוּ, שֶׁהִבְטִיחוֹ עַל הַבָּנִים וְעַל הַמָּמוֹן וְעַל הַשֵּׁם"*
>
> — רש"י, בראשית יב, ב

הצו הראשון לאברהם היה ללכת אל הארץ. ורש"י אומר: "לך לך, להנאתך ולטובתך" (בראשית יב, א). ועל "ואברכך" הוא אומר: "בממון".

הדרך אל הארץ לא מחסרת. להפך, היא מביאה איתה הבטחה על הבנים, על הפרנסה ועל השם.

§5 · ארץ ישראל מקור הברכה · סימן ה׳ ·

אין לך קץ מגולה מזה

> *"אֵין לְךָ קֵץ מְגוּלֶה מִזֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאַתֶּם הָרֵי יִשְׂרָאֵל עֲנַפְכֶם תִּתֵּנוּ וּפִרְיְכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל"*
>
> — סנהדרין צח, א

חז"ל אומרים שהסימן הגלוי ביותר לגאולה הוא שהארץ חוזרת לתת פרי. כשההרים מוציאים ענפים ופירות לעם ישראל, הקץ כבר מגולה.

ואנחנו רואים את זה בימינו. הארץ שהייתה שוממה מאות שנים נותנת שוב את פריה. זו לא רק כלכלה. זו הבטחה שמתקיימת.

§6 · ארץ ישראל מקור הברכה · סימן ו׳ ·

ארץ צבי

> *"לָמָּה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלָה לִצְבִי? לוֹמַר לָךְ: מָה צְבִי זֶה אֵין עוֹרוֹ מַחֲזִיק בְּשָׂרוֹ, אַף אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֵינָהּ מַחְזֶקֶת פֵּירוֹתֶיהָ"*
>
> — כתובות קיב, א

הברכה של הארץ גדולה מהכלי שלה. היא לא יכולה להחזיק את כל הפירות שלה, כמו עור הצבי שלא מחזיק את בשרו.

זה מה שאומרים כשאומרים שהיא אינסופית. יש בה תמיד יותר ממה שנראה, ותמיד יש מקום לעוד אחד.

§7 · ארץ ישראל מקור הברכה · סימן ז׳ ·

חלק בארץ

> *"כי מעלה גדולה יש לארץ ישראל, ומי שיש לו בה חלק, חשוב הוא כחלק עולם הבא"*
>
> — אבן עזרא, בראשית לג, יט

יעקב קנה חלקת שדה בשכם. ואבן עזרא אומר שהתורה מספרת זאת כדי ללמד שמי שיש לו חלק בארץ ישראל, זה חשוב כמו חלק בעולם הבא.

ומי שעוד לא גר כאן יכול להחזיק בה חלק משלו. פינה אחת, שדה אחד, קשר אמיתי. כך הוא כבר מחובר אל מקור הברכה.

§8 · ארץ ישראל מקור הברכה · סימן ח׳ ·

ומה זה אומר לי?

> *"רַבִּי חִיָּיא בַּר גַּמְדָּא מִיגַּנְדַּר בְּעִפְרַה, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת אֲבָנֶיהָ וְאֶת עֲפָרָהּ יְחוֹנֵנוּ"*
>
> — כתובות קיב, ב

רבי חייא בר גמדא היה מתגלגל בעפר הארץ מרוב אהבה. "כי רצו עבדיך את אבניה". רצו, מלשון רצון. הברכה הולכת אל מי שרוצה אותה.

מי שגר כאן: לדעת שהפרנסה שלך באה מהמקור, ולקבל אותה בשמחה. מי שגר רחוק: לאהוב את הארץ, לקחת בה חלק, ולכוון אליה את הלב. הברכה הכי גדולה מחכה למי שרוצה.

· תמצית הדברים ·

ארץ ישראל היא מקור הברכה במקום, כמו שהשבת היא מקור הברכה בזמן. העולם כולו שותה מן התמצית שלה, לא חסר בה כלום, ויש עליה הבטחות על הבנים, על הפרנסה ועל השם. ומי שיש לו בה חלק, יש לו חלק בעולם הבא.

· השער בדבר אחד ·

כל הברכה עוברת דרך ארץ ישראל.

· פרק הממון ·

הברכה שבממון

הנתן לך כח · באסמיך · ויברכהו ה' · בגלל הדבר הזה · ברכה בבית · באמונה · על הארץ הטובה

הברכה של הארץ איננה רק רעיון. היא יורדת אל הכיס, אל הבית ואל השולחן. התורה מבטיחה ברכה "בכל משלח ידך", וחז"ל מלמדים איך מקבלים אותה ביום רגיל: בבוקר, בעבודה, בנתינה, בבית ובשולחן.

> *"יְצַו ה' אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־ה' אֱלֹקֶיךָ נֹתֵן לָךְ"*
>
> — דברים כח, ח

· פרק הממון · מילון ·

מילון השער

המושגים של הברכה שבממון, בלשון הקודש ובשפה של היום

כח POWER SUPPLY

"הנתן לך כח לעשות חיל". הכוח לעבוד ולהרוויח מגיע מהמקור, לא מאיתנו.

אסם STORAGE

המקום שבו שומרים את מה שיש. שם הברכה שורה, דווקא במה שלא מוצג לעין.

מעשר AUTO SHARE

חלק קבוע מכל הכנסה שחוזר אל המקור. כך הקו נשאר פתוח.

משא ומתן באמונה CLEAN LINE

יושר בכל עסקה. זו השאלה הראשונה ששואלים את האדם.

ברכת הארץ DAILY ACK

אחרי האוכל אומרים תודה על הארץ, ומחברים את הפרנסה אל המקור שלה.

---

§1 · הברכה שבממון · סימן א' ·

הנתן לך כח לעשות חיל

> *"וְזָכַרְתָּ אֶת־ה' אֱלֹקֶיךָ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חָיִל"*
>
> — דברים ח, יח

הפסוק הזה נאמר באותה פרשה שמתארת את הארץ: "ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם". מיד אחר כך התורה מזהירה: אל תאמר "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה".

הכוח לעבוד, הרעיון הטוב, הלקוח שהגיע: כל אלה באים מהמקור. מי שזוכר את זה בבוקר, מתחיל את היום מחובר.

§2 · הברכה שבממון · סימן ב' ·

הברכה שבאממיך

> *"אֵין הַבְּרָכָה מְצוּיָה אֶלָּא בְּדָבָר הַסָּמוּי מִן הָעַיִן, שֶׁנֶּאֱמַר: יְצַו ה' אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ"*
>
> — תענית ח, ב

הברכה לא שורה במה שמראים לכולם. היא שורה במה שנשמר בצנעה. מי שלא מציג את מה שיש לו, נותן לברכה מקום לגדול.

ובאותו עמוד בגמרא נאמר: "גדול יום הגשמים, שאפילו פרוטה שבכיס מתברכת בו". הגשם יורד על הארץ, והברכה מגיעה עד הפרוטה שבכיס.

◆ ציור לסימן §2 · הברכה שבממון

"ויברכך בכל משלח ידך" · יום אחד, שש נקודות חיבור

יום אחד של ברכה: הכוח בבוקר, אמונה בעבודה, מעשר ונתינה, כבוד בבית, וברכה על הארץ

§3 · הברכה שבממון · סימן ג׳ ·

ויברכהו ה׳

> *"מאה שערים. שֶׁאָמְדוּהָ כַּמָּה רְאוּיָה לַעֲשׂוֹת, וְעָשְׂתָה עַל אַחַת שֶׁאָמְדוּהָ מֵאָה. וְרַבּוֹתֵינוּ אָמְרוּ אֹמֶד זֶה לְמַעֲשְׂרוֹת הָיָה"*
>
> — רש"י, בראשית כו, יב

יצחק זרע בשנת רעב, וקצר פי מאה. ורש"י אומר שהמדידה הייתה בשביל המעשרות. הוא מדד כדי לדעת כמה לתת.

זה הסוד של הברכה בממון: מי שמודד כדי לתת, מקבל יותר. ובגמרא כבר ראינו: "עשר בשביל שתתעשר" (שבת קיט, א).

§4 · הברכה שבממון · סימן ד׳ ·

בגלל הדבר הזה

> *"נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי בִּגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ ה׳ אֱלֹקֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ"*
>
> — דברים טו, י

התורה לא אומרת רק "תן". היא אומרת: תן בלב טוב. ובגלל הנתינה הזו, הברכה תגיע אל כל מה שאתה עושה.

הנתינה איננה הוצאה. היא פותחת את הצינור. מה שיוצא ממך אל מי שצריך, חוזר אליך מהמקור.

§5 · הברכה שבממון · סימן ה׳ ·

ברכה בתוך הבית

> *"לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם זָהִיר בִּכְבוֹד אִשְׁתּוֹ, שֶׁאֵין בְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֶלָּא בַּשְּׁבִיל אִשְׁתּוֹ"*
>
> — בבא מציעא נט, א

הברכה בממון מתחילה בבית. חז"ל אומרים שהיא באה בזכות האישה, ולכן צריך להיזהר בכבודה. ורבא אמר לאנשי מחוזא: "אוקירו לנשייכו, כי היכי דתתעתרו", כבדו את נשותיכם כדי שתתעשרו.

בית שיש בו כבוד הוא בית שהברכה יכולה לשבת בו.

§6 · הברכה שבממון · סימן ו׳ ·

נשאת ונתת באמונה

> *"בְּשָׁעָה שֶׁמַּכְנִיסִין אָדָם לְדִין, אוֹמְרִים לוֹ: נָשָׂאתָ וְנָתַתָּ בָּאֱמוּנָה? קָבַעְתָּ עִתִּים לַתּוֹרָה"*
>
> — שבת לא, א

השאלה הראשונה ששואלים את האדם איננה כמה הרוויח, אלא איך. האם היה ישר בכל עסקה.

זה הקו הנקי בממון. כסף שבא ביושר מחובר אל המקור, ושם הברכה יכולה לשרות. ומיד אחר כך: קבעת עתים לתורה? גם ביום עמוס יש זמן קבוע ללימוד.

§7 · הברכה שבממון · סימן ז׳ ·

על הארץ הטובה

> *"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ — זוֹ בִּרְכַּת הַזָּן, אֶת ה׳ אֱלֹקֶיךָ — זוֹ בִּרְכַּת הַזִּמּוּן, עַל הָאָרֶץ — זוֹ בִּרְכַּת הָאָרֶץ"*
>
> — ברכות מח, ב

בכל פעם שאוכלים לחם, מברכים על הארץ. יהושע תיקן את ברכת הארץ כשנכנסו ישראל לארץ. כך כל ארוחה, בכל מקום בעולם, מתחברת אל ארץ ישראל.

"ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטבה אשר נתן לך" (דברים ח, י). הפרנסה מגיעה מהארץ, והתודה חוזרת אליה.

§8 · הברכה שבממון · סימן ח׳ ·

ומה זה אומר לי בחיי היום־יום?

> *"אֵיזֶהוּ עָשִׁיר, הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר... יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ"*
>
> — אבות ד, א

בבוקר: לזכור "כי הוא הנתן לך כח", ולצאת לעבודה מחובר. בעבודה: לשאת ולתת באמונה, בלי קיצורי דרך.

בכל הכנסה: להפריש מעשר לפני הכול. בכל יום: לתת משהו, בלב טוב. בבית: לכבד, כי שם הברכה שורה. בשולחן: לברך על הארץ הטובה. ובסוף היום: לשמוח במה שיש. העשיר הוא השמח בחלקו.

· תמצית הדברים ·

הברכה בממון יורדת מהמקור דרך הארץ אל משלח ידך. היא שורה במה שסמוי מן העין, גדלה בזכות המעשר והנתינה, יושבת בבית שיש בו כבוד, ונשמרת ביושר. ובכל ארוחה מחזירים תודה על הארץ הטובה.

· השער בדבר אחד ·

מי שזוכר מאיפה הכוח, מקבל ממנו ברכה.

· פרק הסיום ·

איך מתחברים לאצילות

עולם הרצון · ספר אחד בארבעה פרקים · התוכנית · המקום · הזמן · הצינור הנקי

הספר הזה עסק בארץ ישראל. אבל הארץ איננה ספר לבד. היא הפרק השני בספר אחד גדול, שיש בו ארבעה פרקים. אצילות היא העולם שצמוד למקור. היא עולם הרצון. מי שמתחבר לרצון שלו, מחובר לאצילות.

> *"עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנֶךָ, כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ"*
>
> — אבות ב, ד

· פרק הסיום · מילון ·

מילון השער

המושגים של איך מתחברים לאצילות, בלשון הקודש ובשפה של היום

התוכנית BLUEPRINT

תורה. השרטוט שהעולם נבנה לפיו.

המקום LOCATION

ארץ ישראל. הנקודה שעיני ה' עליה תמיד.

הזמן TIME SLOT

שבת. היום שבו העולם כולו נח ומקבל.

הצינור הנקי CLEAN LINE

תשובה. מה שמחזיק את הקו פתוח, כדי שהכול יזרום.

---

§1 · איך מתחברים לאצילות · סימן א' ·

עולם הרצון

> *"עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנֶךָ, כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ. בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ"*
>
> — אבות ב, ד

למעלה מהחכמה ומהשכל יש רצון. שם הכול מתחיל. מי שרוצה את מה שהוא רוצה, כבר נמצא שם.

זו אצילות: לא עוד ידיעה, אלא רצון אחד. הרצון שלי והרצון שלו, בקו אחד.

§2 · איך מתחברים לאצילות · סימן ב' ·

שלוש מתנות

> *"שָׁלֹשׁ מַתָּנוֹת טוֹבוֹת נָתַן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְכֻלָּן לֹא נִתָּנָן אֶלָּא עַל יְדֵי יִסּוּרִין. אֵלּוּ הֵן: תּוֹרָה, וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהָעוֹלָם הַבָּא"*
>
> — ברכות ה, א

חז"ל מונים את המתנות לפי הסדר: קודם תורה, אחר כך ארץ ישראל, ואחר כך העולם הבא.

תורה היא התוכנית. ארץ ישראל היא המקום שבו התוכנית נבנית. ומה שמחכה בסוף הוא העולם הבא.

◆ ציור לסימן §2 · איך מתחברים לאצילות

ספר אחד בארבעה פרקים: תורה, ארץ ישראל, שבת, תשובה, ומכולם קו אחד אל הרצון

§3 · איך מתחברים לאצילות · סימן ג׳ ·

אחד מששים

> *״שַׁבָּת, אֶחָד מִשִּׁשִּׁים לָעוֹלָם הַבָּא״*
>
> — ברכות נז, ב

את העולם הבא אפשר לטעום כבר עכשיו, פעם בשבוע. השבת היא הטעימה.

לכן השבת עומדת במקום השלישי: היא הזמן שבו העולם הבא נכנס אל השבוע שלנו.

§4 · איך מתחברים לאצילות · סימן ד׳ ·

הצינור הנקי

> *״גְּדוֹלָה תְּשׁוּבָה שֶׁמַּגַּעַת עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר: שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה׳ אֱלֹהֶיךָ״*
>
> — יומא פו, א

ומה מחבר את הכול? כל שלוש המתנות ניתנות "על ידי יסורין", ועל היסורין נאמר שם: "ממרקין כל עונותיו של אדם". מירוק הוא ניקוי.

זו התשובה. לא עונש, ניקוי. היא הצינור הנקי שעובר דרך כל הפרקים, והוא מגיע עד כיסא הכבוד, עד המקור.

· תמצית הדברים ·

תורה היא התוכנית, ארץ ישראל היא המקום, שבת היא הזמן, ותשובה היא הצינור הנקי. ארבעה פרקים בספר אחד, וכולם עולים אל הרצון.

· השער בדבר אחד ·

מי שרוצה את מה שהוא רוצה, כבר נמצא באצילות.

· חתימה ·

ארץ ישראל שלי

איך כל אחד מקבל את הארץ בגוון שלו

ארץ ישראל אחת לכולם, וההלכות אחת לכולם. ובכל זאת כל אחד נוגע בה בדרך שלו. הנה כמה מן הדרכים, כל אחת עם המקור שלה.

מי	איך הוא נוגע בארץ	המקור
מי שגר בארץ	"כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה". מספיק ללחוץ על המתג: תפילה, מאה ברכות.	כתובות קי, ב · מנחות מג, ב
מי שיש לו שדה או גינה	מפריש תרומות ומעשרות, ומראה למה הוא בא. "עשר בשביל שתתעשר".	שבת קיט, א
מי שקונה בה בית	"כותבין עליו אונו אפילו בשבת". ו"מי שיש לו בה חלק, חשוב הוא כחלק עולם הבא".	בבא קמא פ, ב · אבן עזרא בראשית לג, יט
מי שאין לו עדיין לדירה	עושה צעד: משריין מקום, לוקח חלק קטן. מראה שאכפת לו.	ברכות ה, א
מי שעלה ומתאקלם	שנאי: מצטמצם, משתנה, וחי מדויק. "לא העדיף ולא החסיר".	שמות טז, יח
מי שבא לבקר	"כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל". כמה צעדים, והם כבר נוגעים.	כתובות קיא, א
מי שגר רחוק	מכבד את השבת מיום ראשון. "מאן דיזיף שבתא, פרעיה שבתא".	שבת קיט, א · ביצה טז, א
מי שלומד תורה	"שבבבל, בשביל שמכבדין את התורה". ו"אין תורה כתורת ארץ ישראל".	שבת קיט, א · בראשית רבה טז, ד
מי שמתפלל מרחוק	"יכוין את לבו כנגד ארץ ישראל". הקו אל המרכז פתוח מכל מקום.	ברכות ל, א
מי שרוצה ולא יכול	"מעלה אני עליך כאילו עשיתם". הרצון נחשב.	סוטה יד, א
מי שעושה תשובה	מנקה את הצינור, ומגיע "עד כסא הכבוד".	יומא פו, א

· חתימה ·

הספר בדבר אחד

ארץ ישראל היא המקום שעיני ה' עליו תמיד, הברז המרכזי שכל השפע יוצא ממנו. מי שקרוב צריך רק ללחוץ על המתג, ומי שרחוק מוסיף. היא נקנית בייסורים, ולכן כל אחד מראה שאכפת לו ולוקח בה חלק. הברכה שלה מדויקת. והתשובה מנקה את הצינור, כדי שהכול יזרום אל הרצון.

· חתימה ·

אחרית דבר

ארץ ישראל איננה פרס שמחלקים למי שמגיע לו, ולא מבחן שצריך לעבור. היא מתנה. ומתנה כל כך יקרה נקנית ברצון.

"שׁוּבָה ה' אֶת שְׁבִיתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב" (תהלים קכו, ד). הנגב הוא ארץ יבשה, ואם יעברו בה אפיקי מים, "יהיה חידוש גדול וטובה גדולה" (רד"ק שם). כך תבוא השיבה: פתאום, בבת אחת, ובצורה יפה.

יבוא יום, וכולם יעלו. עד אז, כל אחד יכול להראות שאכפת לו: תפילה אחת לכיוון הנכון, שבת אחת שמכבדים מיום ראשון, חלק קטן בארץ.

"תמיד עיני ה' אלקיך בה." והעיניים האלה רואות גם אותך.

המקורות במלואם

כל המקורות שהובאו בספר, בלשונם, לפי סדר השערים

שער העין

תמיד, לא לפעמים. "אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ דֹּרֵשׁ אֹתָהּ, תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ, מֵרֵשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה" (דברים יא, יב)

דרכה, כל הארצות. "וַהֲלֹא כָּל הָאֲרָצוֹת דּוֹרֵשׁ... אֶלָּא כִּבְיָכוֹל אֵינוֹ דּוֹרֵשׁ אֶלָּא אוֹתָהּ, וְעַל יְדֵי אוֹתָהּ דְּרִישָׁה שֶׁדּוֹרְשָׁהּ, דּוֹרֵשׁ אֶת כָּל הָאֲרָצוֹת עִמָּהּ" (רש"י דברים יא, יב · ספרי עקב, מ)

מראש השנה ועד סופה. "מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִדּוֹן מַה יְהֵא בְּסוֹפָהּ" (רש"י דברים יא, יב)

שומר ישראל, שומר הכול. "הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, וְכִי יִשְׂרָאֵל בַּלְבַד הוּא שׁוֹמֵר? וַהֲלֹא הוּא שׁוֹמֵר אֶת הַכֹּל" (ספרי עקב, מ)

שער המקור

בעצמו, לא על ידי שליח. "אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מַשְׁקֶה אוֹתָהּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעַצְמוֹ, וְכָל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ עַל יְדֵי שָׁלִיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר: הַנֹּתֵן מָטָר עַל פְּנֵי אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל פְּנֵי חוּצוֹת" (תענית י, א)

שותה תחילה. "אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שׁוֹתָה תְּחִילָּה, וְכָל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ לְבַסּוֹף... מָשָׁל לְאָדָם שֶׁמְּגַבֵּל אֶת הַגְּבִינָה, נוֹטֵל אֶת הָאוֹכֶל וּמַנִּיחַ אֶת הַפְּסוֹלֶת" (תענית י, א)

הזהב שבכספת. "כָּל הַדָּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דּוֹמֶה כְּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱלוֹהַּ" (כתובות קי, ב)

אין עליה שר. "אֲבָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֶמְצָעוּת הַיִּשּׁוּב, הֵיא נַחֲלַת ה' מְיֻחֶדֶת לִשְׁמוֹ, לֹא נָתַן עָלֶיהָ מִן הַמַּלְאָכִים קָצִין שׁוֹטֵר וּמוֹשֵׁל" (רמב"ן ויקרא יח, כה)

עיגול בתוך עיגול. "אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יוֹשֶׁבֶת בְּאֶמְצָעִיתוֹ שֶׁל עוֹלָם. וִירוּשָׁלַיִם בְּאֶמְצָעִיתָהּ שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּאֶמְצַע יְרוּשָׁלַיִם, וְהֵיכָל בְּאֶמְצַע בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהָאָרוֹן בְּאֶמְצַע הֵיכָל, וְאֶבֶן שְׁתִיָּה לְפְנֵי הָאָרוֹן, שֶׁמִּמֶּנָּה הֻשְׁתְּתָה הָעוֹלָם" (תנחומא, קדושים י)

כל הלבבות למקום אחד. "הָיָה עוֹמֵד בְּחוּצָה לָאָרֶץ, יְכַוֵּין אֶת לִבּוֹ כְּנֶגֶד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל... נִמְצְאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְכַוְּונִין אֶת לִבָּם לְמָקוֹם אֶחָד" (ברכות ל, א)

שער הכור

במה הן זוכין. "עֲשִׂירִים שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בַּמָּה הֵן זוֹכִין? אָמַר לֵיהּ: בִּשְׁבִיל שֶׁמְּעַשְּׂרִין... שֶׁבְּבָבֶל בַּמָּה הֵן זוֹכִין? בִּשְׁבִיל שֶׁמְּכַבְּדִין אֶת הַתּוֹרָה. וְשֶׁבְּשְׁאָר אֲרָצוֹת בַּמָּה הֵן זוֹכִין? בִּשְׁבִיל שֶׁמְּכַבְּדִין אֶת הַשַּׁבָּת" (שבת קיט, א)

רק ללחוץ על המתג. "חַיָּיב אָדָם לְבָרֵךְ מֵאָה בְּרָכוֹת בְּכָל יוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹקֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ" (מנחות מג, ב)

מי שרחוק, מוסיף. "בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מֵחַד שְׁבִיךְ לְשַׁבְּתָיךְ, וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים: בָּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם" (ביצה טז, א)

מי שלווה לשבת. "מַאן דְּיָיזִיף שַׁבְּתָא, פָּרְעֵיהּ שַׁבְּתָא" (שבת קיט, א)

שער התורה

הזהב של הארץ ההיא. ״אֲשֶׁר שָׁם הַזָּהָב, אֵלּוּ דִּבְרֵי תוֹרָה... וְזָהָב הָאָרֶץ הַהִיא טוֹב, מְלַמֵּד שֶׁאֵין תּוֹרָה כְּתוֹרַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל״ (בראשית רבה טז, ד)

האוויר מחכים. ״אֲוִירָא דְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל מַחְכִּים״ (בבא בתרא קנח, ב)

אחד מהם כשניים. ״אָמַר רָבָא: וְחַד מִינַּן כִּי סָלֵיק לְהָתָם, עָדִיף כִּתְרֵי מִינַיְיהוּ״ (כתובות עה, א)

בשביל זה ניתנה. ״וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם... בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ״ (תהלים קה, מד–מה)

שער החלק שלי

חלקת השדה. ״חֶלְקַת הַשָּׂדֶה: חֵלֶק בַּשָּׂדֶה, וְהִזְכִּיר זֶה הַכָּתוּב לְהוֹדִיעַ כִּי מַעֲלָה גְּדוֹלָה יֵשׁ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בָּהּ חֵלֶק, חָשׁוּב הוּא כְּחֵלֶק עוֹלָם הַבָּא״ (אבן עזרא בראשית לג, יט)

נקנית בייסורים. ״שָׁלֹשׁ מַתָּנוֹת טוֹבוֹת נָתַן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְכוּלָּן לֹא נִתְּנָן אֶלָּא עַל יְדֵי יִסּוּרִין, אֵלּוּ הֵן: תּוֹרָה וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהָעוֹלָם הַבָּא״ (ברכות ה, א)

אפילו בשבת. ״וְהַלּוֹקֵחַ בַּיִת בָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, כּוֹתְבִין עָלָיו אוֹנוֹ אֲפִילּוּ בְּשַׁבָּת״ (בבא קמא פ, ב · גיטין ח, ב)

השנאי. ״לְעוֹלָם יָדוּר אָדָם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲפִילּוּ בְּעִיר שֶׁרוּבָּהּ גּוֹיִם״ (כתובות קי, ב)

שער לכל שבט. ״וְשַׁעֲרֵי הָעִיר עַל שְׁמוֹת שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל... שַׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד, שַׁעַר יְהוּדָה אֶחָד, שַׁעַר לֵוִי אֶחָד״ (יחזקאל מח, לא)

וגם מי שרק מצפה. ״וּלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד בָּהּ... אֶחָד הַנּוֹלָד בָּהּ, וְאֶחָד הַמְצַפֶּה לְרְאוֹתָהּ״ (כתובות עה, א · תהלים פז, ה)

שער הברכה

עשר בשביל שתתעשר. ״בִּשְׁבִיל שֶׁמְּעַשְּׂרִין, שֶׁנֶּאֱמַר: עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר, עַשֵּׂר בִּשְׁבִיל שֶׁתִּתְעַשֵּׁר״ (שבת קיט, א)

הרבה מצוות, מקום אחד. ״הַרְבֵּה מִצְוֹת נִצְטַוּוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֵין מִתְקַיְּימִין אֶלָּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֶכְנַס אֲנִי לְאֶרֶץ כְּדֵי שֶׁיִּתְקַיְּימוּ כּוּלָּן עַל יָדַי״ (סוטה יד, א)

אוכל קצת, ומתמלא. ״וַאֲכַלְתֶּם לָשֹׂבַע: אַף בְּתוֹךְ הַמַּעַיִם תְּהֵא בּוֹ בְּרָכָה״ (רש"י ויקרא כה, יט)

ומי ששואל ''מה נאכל''. ״וְכַאֲשֶׁר יִסְתַּפֵּק זֶה אֶצְלְכֶם, וְלֹא תִבְטְחוּ שֶׁיִּהְיֶה הַמָּעֹט מַסְפִּיק בְּאֵיכוּתוֹ... וְעָשָׂת אֶת הַתְּבוּאָה: בְּאֹפֶן שֶׁתִּשְׂבַּע עַיִן מֵרְאוֹת״ (ספורנו ויקרא כה, כ–כא)

לא העדיף ולא החסיר. ״וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר, אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ לָקָטוּ״ (שמות טז, יח)

שער הרצון

ארץ, שרצתה. ״וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ, לָמָּה נִקְרָא שְׁמָהּ אֶרֶץ, שֶׁרָצְתָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָהּ״ (בראשית רבה ה, ח)

רצו עבדיך את אבניה. ״גְּדוֹלֵי הַחֲכָמִים הָיוּ מְנַשְּׁקִין עַל תְּחוּמֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּמְנַשְּׁקִין אֲבָנֶיהָ וּמִתְגַּלְגְּלִין עַל עֲפָרָהּ, וְכֵן הוּא אוֹמֵר: כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת אֲבָנֶיהָ וְאֶת עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ״ (רמב"ם, הלכות מלכים ה, י · תהלים קב, טו)

הרצון נחשב כמעשה. ״אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: כְּלוּם אַתָּה מְבַקֵּשׁ אֶלָּא לְקַבֵּל שָׂכָר? מַעֲלֶה אֲנִי עָלֶיךָ כְּאִילּוּ עֲשִׂיתָם״ (סוטה יד, א)

שוקלת כנגד הכול. ״זָקְפוּ עֵינֵיהֶם וְזָלְגוּ דִּמְעוֹתֵיהֶם וְקָרְעוּ בְגָדֵיהֶם... אָמְרוּ: יְשִׁיבַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. חָזְרוּ וּבָאוּ לָהֶם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל״ (ספרי ראה, פ)

התשובה קדמה לעולם. ״שִׁבְעָה דְּבָרִים נִבְרְאוּ קוֹדֶם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, וְאֵלּוּ הֵן: תּוֹרָה, וּתְשׁוּבָה, וְגַן עֵדֶן, וְגֵיהִנֹּם, וְכִסֵּא הַכָּבוֹד, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וּשְׁמוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ״ (פסחים נד, א)

עד כסא הכבוד. ״גְּדוֹלָה תְּשׁוּבָה שֶׁמַּגַּעַת עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר: שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֱלֹקֶיךָ״ (יומא פו, א)

הכול מחובר. ״שַׁבָּת, אֶחָד מִשִּׁשִּׁים לָעוֹלָם הַבָּא״ (ברכות נז, ב)

העלייה: מארץ אל הרצון. ״כִּי שָׁם צִוָּה ה' אֶת הַבְּרָכָה, חַיִּים עַד הָעוֹלָם״ (תהלים קלג, ג)

שבת וארץ ישראל

שתי מתנות מבית הגנזים. ״מַתָּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנָזַי וְשַׁבָּת שְׁמָהּ, וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ לִיתְּנָהּ לְיִשְׂרָאֵל, לֵךְ וְהוֹדִיעֵם״ (שבת י, ב)

גם הארץ שובתת. ״כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם, וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַה'... וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ״ (ויקרא כה, ב–ד)

מי שרחוק מתחבר דרך השבת. ״וְשָׁבְשְׁאָר אָרְצוֹת בַּמֶּה הֵן זוֹכִין? אָמַר לֵיהּ: בַּשְּׁבִיל שֶׁמְּכַבְּדִין אֶת הַשַּׁבָּת״ (שבת קיט, א)

לחם משנה, לחם מדויק. ״רְאוּ כִּי ה' נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת, עַל כֵּן הוּא נֹתֵן לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם״ (שמות טז, כט)

שתיהן מעין עולם הבא. ״שַׁבָּת, אֶחָד מִשִּׁשִּׁים לָעוֹלָם הַבָּא״ (ברכות נז, ב)

ומה זה אומר לי?. ״מַאן דְּיָיזֵיף שַׁבְּתָא, פָּרְעֵיהּ שַׁבְּתָא״ (שבת קיט, א)

כל יום בקו נקי

נשמה טהורה. ״כִּי מִתְעַר אוֹמֵר: אֱלֹהַי, נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה. אַתָּה יְצַרְתָּהּ בִּי, אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי, וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי״ (ברכות ס, ב)

לקום כמו ארי. ״יִתְגַּבֵּר כַּאֲרִי לַעֲמֹד בַּבֹּקֶר לַעֲבוֹדַת בּוֹרְאוֹ, שֶׁיְּהֵא הוּא מְעוֹרֵר הַשַּׁחַר״ (שולחן ערוך אורח חיים א, א)

אל המקום. ״אַבְרָהָם תִּקֵּן תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם״ (ברכות כו, ב)

הלב אל המרכז. ״הָיָה עוֹמֵד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יְכַוֵּין אֶת לִבּוֹ כְּנֶגֶד יְרוּשָׁלַיִם... נִמְצְאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְכַוְּונִין אֶת לִבָּם לְמָקוֹם אֶחָד״ (ברכות ל, א)

פרוטה לפני התפילה. ״רַבִּי אֶלְעָזָר יְהֵיב פְּרוּטָה לְעָנִי, וַהֲדַר מְצַלֵּי. אָמַר, דִּכְתִיב: אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ״ (בבא בתרא י, א)

מאה ברכות. ״חַיָּיב אָדָם לְבָרֵךְ מֵאָה בְּרָכוֹת בְּכָל יוֹם״ (מנחות מג, ב)

שויתי ה' לנגדי תמיד. ״שִׁוִּיתִי ה' לְנֶגְדִּי תָּמִיד, הוּא כְּלָל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה וּבְמַעֲלוֹת הַצַּדִּיקִים״ (רמ"א, אורח חיים א, א)

ארבע אמות. ״כָּל הַמְהַלֵּךְ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מוּבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא״ (כתובות קיא, א)

ארץ ישראל בקבלה

מלכות דאצילות. ״הנה ארץ ישראל, היא נוקבא דז"א [מלכות], והיא כלולה מי"ס [עשר ספירות]... מחוץ לתחום ארץ ישראל, שהיא מלכות דאצילות״ (שער הפסוקים, פרשת מטות)

ארץ חפץ. ״ולכן נק[ראת] המלכות... ונק[ראת] ג[ם] כנ[ען] ארץ חפץ, ע[ל] ש[ם] גילוי הרצון בה דוקא״ (תורה אור, וארא)

בלי אמצעי. "אֲבָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֶמְצָעוּת הַיִּשּׁוּב, הִיא נַחֲלַת ה' מְיֻחֶדֶת לִשְׁמוֹ, לֹא נָתַן עָלֶיהָ מִן הַמַּלְאָכִים קְצִין שׁוֹטֵר וּמוֹשֵׁל" (רמב"ן, ויקרא יח, כה)

ברשותו לבדו. "דְּהָא אַרְעָא קַדִּישָׁא לָא קַיְימָא בִּרְשׁוּ אַחֲרָא, אֶלָּא בִּרְשׁוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּלְחוֹדוֹי" (זוהר, תרומה)

מושכים ברכות. "בְּזִמְנָא דְּהֲווּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא, אִינּוּן הֲווּ מְשָׁכֵי בִּרְכָאן מִלְּעֵילָּא לְתַתָּא" (זוהר, ויצא)

למעלה מכולן. "שִׁבְעָה אֲרָצוֹת לְתַתָּא... וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִלָּאָה מִכֹּלָּא, וְיָרוּשָׁלַם עִלָּאָה מִכָּל יִשּׁוּבָא" (זוהר, ויקרא)

ארץ ישראל העליונה. "ארץ ישראל העליונה שהיא ארץ חפץ" (של"ה, לך לך, תורה אור)

ומה זה אומר לי?. "שיכנסו ישראל לארץ ישראל בקדושה ובטהרה בקבלת עול מלכות שמים בשלמות" (בת עין, שלח)

ארץ ישראל מקור הברכה

ששם מקור הברכה. "הַשָּׂפַע כְּפוּלָה הַנִּמְשָׁךְ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁם מְקוֹר הַבְּרָכָה" (ליקוטי הלכות, ברכת המזון ד, יח)

כל העולם שותה ממנה. "אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שׁוֹתָה מֵי גְּשָׁמִים, וְכָל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ מִתַּמְצִית" (תענית י, א)

לא תחסר כל בה. "אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ" (דברים ח, ח)

ואברכך. "לְפִי שֶׁהַדֶּרֶךְ גּוֹרֶמֶת לִשְׁלֹשָׁה דְּבָרִים, מְמַעֶטֶת פְּרִיָּה וּרְבִיָּה וּמְמַעֶטֶת אֶת הַמָּמוֹן וּמְמַעֶטֶת אֶת הַשֵּׁם, לְכָךְ הַזְקֵק לִשְׁלֹשָׁה בְּרָכוֹת הַלָּלוּ, שֶׁהִבְטִיחוֹ עַל הַבָּנִים וְעַל הַמָּמוֹן וְעַל הַשֵּׁם" (רש"י, בראשית יב, ב)

אין לך קץ מגולה מזה. "אֵין לְךָ קֵץ מְגוּלֶּה מִזֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאַתֶּם הָרֵי יִשְׂרָאֵל עַנְפְּכֶם תִּתֵּנוּ וּפִרְיְכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל" (סנהדרין צח, א)

ארץ צבי. "לָמָּה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלָה לִצְבִי? לוֹמַר לְךָ: מָה צְבִי זֶה אֵין עוֹרוֹ מַחֲזִיק בְּשָׂרוֹ, אַף אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֵינָהּ מַחְזֶקֶת פֵּירוֹתֶיהָ" (כתובות קיב, א)

חלק בארץ. "כי מעלה גדולה יש לארץ ישראל, ומי שיש לו בה חלק, חשוב הוא כחלק עולם הבא" (אבן עזרא, בראשית לג, יט)

ומה זה אומר לי?. "רַבִּי חִיָּיא בַּר גַּמְדָּא מִיגַּנְדַּר בְּעַפְרָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת אֲבָנֶיהָ וְאֶת עֲפָרָהּ יְחוֹנֵנוּ" (כתובות קיב, ב)

הברכה שבממון

הנתן לך כח לעשות חיל. "וְזָכַרְתָּ אֶת־ה' אֱלֹקֶיךָ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חָיִל" (דברים ח, יח)

הברכה שבאסמיך. "אֵין הַבְּרָכָה מְצוּיָה אֶלָּא בְּדָבָר הַסָּמוּי מִן הָעַיִן, שֶׁנֶּאֱמַר: יְצַו ה' אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ" (תענית ח, ב)

ויברכהו ה'. "מאה שערים. שֶׁאֲמָדוּהָ כַּמָּה רְאוּיָה לַעֲשׂוֹת, וְעָשְׂתָה עַל אַחַת שֶׁאֲמָדוּהָ מֵאָה. וְרִבּוֹתֵינוּ אָמְרוּ אֹמֶד זֶה לְמַעֲשְׂרוֹת הָיָה" (רש"י, בראשית כו, יב)

בגלל הדבר הזה. "נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי בִּגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ" (דברים טו, י)

ברכה בתוך הבית. "לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם זָהִיר בִּכְבוֹד אִשְׁתּוֹ, שֶׁאֵין בְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֶלָּא בִּשְׁבִיל אִשְׁתּוֹ" (בבא מציעא נט, א)

נשאת ונתת באמונה. "בְּשָׁעָה שֶׁמַּכְנִיסִין אָדָם לְדִין, אוֹמְרִים לוֹ: נָשָׂאתָ וְנָתַתָּ בָּאֱמוּנָה? קָבַעְתָּ עִתִּים לַתּוֹרָה" (שבת לא, א)

על הארץ הטובה. ”וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ — זוֹ בִּרְכַּת הַזָּן, אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ — זוֹ בִּרְכַּת הַזִּמּוּן, עַל הָאָרֶץ — זוֹ בִּרְכַּת הָאָרֶץ” (ברכות מח, ב)

ומה זה אומר לי בחיי היום־יום? ”אֵיזֶהוּ עָשִׁיר, הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר... יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ” (אבות ד, א)

איך מתחברים לאצילות

עולם הרצון. ”עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנְךָ, כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ. בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ” (אבות ב, ד)

שלוש מתנות. ”שְׁלֹשׁ מַתָּנוֹת טוֹבוֹת נָתַן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְכֻלָּן לֹא נְתָנָן אֶלָּא עַל יְדֵי יִסּוּרִין. אֵלּוּ הֵן: תּוֹרָה, וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהָעוֹלָם הַבָּא” (ברכות ה, א)

אחד משישים. ”שַׁבָּת, אֶחָד מִשִּׁשִּׁים לָעוֹלָם הַבָּא” (ברכות נז, ב)

הצינור הנקי. ”גְּדוֹלָה תְּשׁוּבָה שֶׁמַּגַּעַת עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר: שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֱלֹהֶיךָ” (יומא פו, א)

· נספח ·

מראי מקומות

דברים יא, יב
רש"י דברים יא, יב
ספרי עקב, מ
תענית י, א
כתובות קי, ב
רמב"ן ויקרא יח, כה
תנחומא, קדושים י
ברכות ל, א
שבת קיט, א
מנחות מג, ב
ביצה טז, א
בראשית רבה טז, ד
בבא בתרא קנח, ב
כתובות עה, א
תהלים קה, מד–מה
אבן עזרא בראשית לג, יט
ברכות ה, א
בבא קמא פ, ב
גיטין ח, ב
יחזקאל מח, לא
תהלים פז, ה
סוטה יד, א
רש"י ויקרא כה, יט
ספורנו ויקרא כה, כ–כא

שמות טז, יח
בראשית רבה ה, ח
רמב"ם, הלכות מלכים ה, י
תהלים קב, טו
ספרי ראה, פ
פסחים נד, א
יומא פו, א
ברכות נז, ב
תהלים קלג, ג
שבת י, ב
ויקרא כה, ב–ד
שמות טז, כט
ברכות ס, ב
שולחן ערוך אורח חיים א, א
ברכות כו, ב
בבא בתרא י, א
רמ"א, אורח חיים א, א
כתובות קיא, א
שער הפסוקים, פרשת מטות
תורה אור, וארא
רמב"ן, ויקרא יח, כה
זוהר, תרומה
זוהר, ויצא
זוהר, ויקרא

של"ה, לך לך, תורה אור
בת עין, שלח
ליקוטי הלכות, ברכת המזון ד, יח
דברים ח, ח
רש"י, בראשית יב, ב
סנהדרין צח, א
כתובות קיב, א
אבן עזרא, בראשית לג, יט
כתובות קיב, ב
דברים ח, יח
תענית ח, ב
רש"י, בראשית כו, יב
דברים טו, י
בבא מציעא נט, א
שבת לא, א
ברכות מח, ב
אבות ד, א
אבות ב, ד
ויקרא כה, כא
ויקרא כה, ב
איכה ג, כג
דברים ח, ט
דברים כח, ח
כתובות קיב, א–ב